Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım! Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Faşist katillere ve onları kayıranlara karşı herkese silah taşıma hakkı!

Yıl: 6, Sayı: 111-112
16 Kasım 1979

Her Cephede Savaşa Hazır Olalım

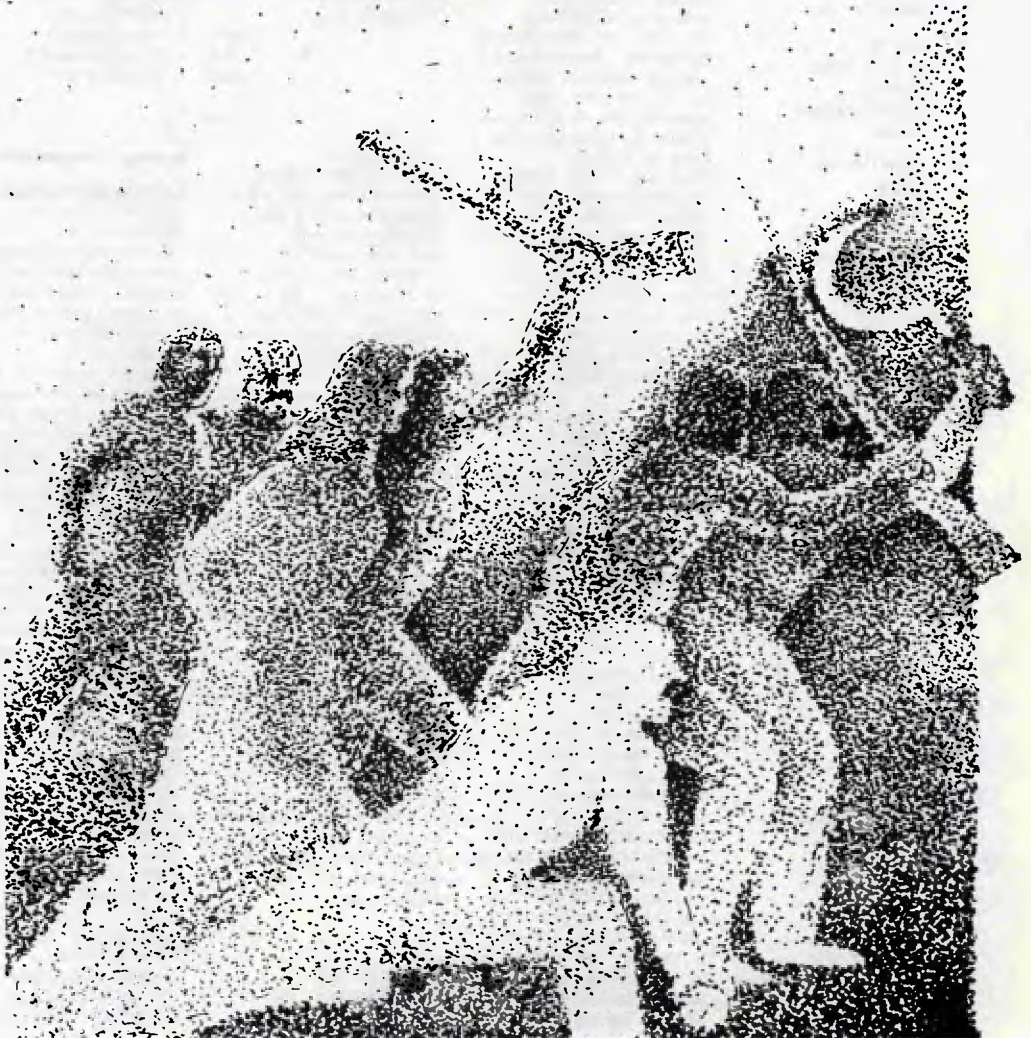
Zeynep Arbat

Devrimci durum burjuvaziyi sarsıyor, partilerini bu sorunla baş edecek yeni konumlar almaya zorluyor. Kutuplaşmalar yalnızca devrimci hareket içinde değil, burjuva kesiminde de hızlanıyor.

Adalet Partisi, MC iktidarını kendi bünyesinde topluyor. Faşist MHP, "karşılığında birşey beklemeden" Demirel'in kuracağı hükümeti destekliyor. MSP, liberal burjuvazi ile ortaklığından kalma bir alışkanlıkla "karşılık" bekleyerek destek veriyor. Ama ilerici kesime, işçi sınıfına saldırma konusuna geldiği zaman her kesimden kayıtsız, şartsız destek geliyor. Demirel, "TKP resmen yok ama fiilen var. Olmaması da bir eksiklik getirmez" diyerek hedefi açıkladı. AP, "anarşi, bölücülük, kışkırtıcılık ile mücadele"sinde CHP'nin de desteğini arıyor.

CHP ise parti içinde sağın güçlenmesiyle bu desteği rahatça verebilir. Ecevit Kurultay oyununda "ilerici" rolünü bir kenara bırakarak parti içinde sağı daha da güçlendirdi. Bundan böyle "disiplin"i uygulayarak, parti içi muhalefeti yok edeceğini duyurdu. Bu nedenle AP, komünistlere, devrimcilere yapacağı saldırıda liberal burjuvazinin desteğine güvenmekte haklıdır. Burjuvazinin böylesine bir cephe ve eylem beraberliği içinde oluşu ise, nesnel olarak faşizm tehlikesini artırmaktadır.

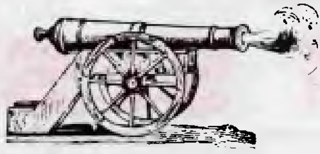
Burjuvazinin bu cepheleşmesi, TKP'nin oportünist yöneticilerini de zor durumda bırakacak. Liberal burjuvaziye yaklaşım konusunda yeniden ifade değiştirmek zorunda kalacak. Oportünizm, kendi ilkesizliği içinde bunu çok çabuk yapar. Liberal burjuvaziye cömertçe saldırabilir. Oysa vakit dar. Lâfta saldırılar, kof militanlıklar faşist tırmanışı durduramaz. İşçi sınıfına, Türk-Kürt halkına karşı hazırlanan baskıları engellemez. Faşist baskılara karşı en etkin savaşımı yükseltmek görevi gerçek devrimcilerin, Lenincilerin önünde duruyor. Oportünistlerin toplu sözleşmelerde izledikleri uzlaşmacı, savaşımı bastırıcı yöntemlerini nasıl sergiledilerse, devrimci istemleri açıkça ileri sürdülerse, bu baskılara karşı savaşım yollarını ileri sürüyorlar. Oportünistler, Lenincilere saldırıp, tasfiye ederken, Leninciler partilerini ve tüm halk sınıflarını saldırılara karşı savunmaya hazırlanıyorlar.

İçindekiler

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 29 Parkfield Street, London, N.1, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKURLARIMIZ YAZIYOR

İşçinin Sesi'ne gelen okuyucu mektuplarındaki artış tüm hızıyla sürüyor. Yer darlığı nedeniyle büyük bir bölümünü yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz.
Bu sayfalarımız görüşlerimizi paylaşan, paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır.
Mektuplarınızı, haberlerinizi yazılarınızı bekliyoruz.

Likidatörlerle savaşacağız

Değerli Dostlar,
Ben sanayilerde çırak, kalfa ve genç işçi örgütlenmesi yapmaktayım.
Geçen gün iki yönetici arkadaş polis tarafından alındı. Oportünistler bunu fırsat bilip tekrar militan arkadaşların kafalarını bulandırmaya çalıştılar.
Ama sökmedi. İdeolojimize güveniyoruz. Bu olmayınca yönetim kuruluna yönetimden el çektirdiler. Daha sonra sorumlu bir arkadaşımızı sanayide pusuya düşürüp, dövmeye kalktılar.
Oportünistler bize devrimci durum konusunda eğitim vereceğiz dediler. Biz her zaman tartışmadan yanayız. Eğitimde, asarız, keseriz, *İşçinin Sesi*'ni savunanları vururuz, atarız gibi lâflarla söze başladılar. Türkiye'de devrimci durum yoktur dediler. Biraz yüklenince, Lenin'in eskidiğini, devrimci durum hakkında söylediklerini çok eskiden söylediğini, bugün için geçerli olmadığını belirttiler. Bekledikleri gibi arkadaşlarımızın kafası bulanmadı, aksine daha da netleşti. Şimdi de tasfiyelere başladılar. Ama biz örgütlerimizi likidatörlere karşı savunacağız!

T.A.
Ankara

Sayın *İşçinin Sesi* yöneticilerine,
Bizler Yeni Sanayi, Büyük Sanayi, Ata Sanayi, Demir Sanayi ve Siteler genç işçileri olarak yayınlarınızı düzenli izliyoruz. Çok kısıtlı olanaklarla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bunun yanında oportünistlerin baskı ve engellemelerini belirtmek gerek. *İşçinin Sesi* gazetesi ve diğer yayınlarının okunmasını, dağıtılmasını ve savunulmasını yasaklayan oportünistlerin bu noktada ideolojilerinin sıfır olduğu ortaya çıkıyor. Sizlere oportünistlerin acizliklerinin son örnekleri olarak genç işçi örgütlenmesinde çalışan arkadaşlarımızın görevden alınmasını ve yine militan bir arkadaşımıza oportünistler tarafından saldırılmasını belirtmek isterim. Seminerlerde, eğitimlerde ideolojik açıdan hiçbir şey getirmeyen, sadece küfür eden oportünistlerden bunları beklemiyor değildik. Ancak bir noktayı unutuyorlar. Leninciler gün geçtikçe güçleniyor, yollarında dimdik duruyorlar. Ve oportünistler, bilmelidir ki soyutlamak istedikleri, attıkları, saldırdıkları her kişi daha bir çelikleşiyor, örgütlerine daha sıkı bağlanıyor. Ve yine oportünistler bilmelidir ki, örgütlerimizi bırakmayacağız. Mücadelemiz ideolojik.
Devrimci selâmlar

Tüm Sanayi
Genç İşçileri
adına
V.A.
Ankara

İşçinin Sesi'ne,
Leninci çizgiyi savunan, oportünizmin açıkça yüzünü gören genç işçilere karşı oportünistler, türlü saldırılara başladılar.
Sanayide çalışan genç işçi bir arkadaşımıza 16 kişi ile pusu kurarak saldırdılar.
Başından ve vücudunun belli yerlerinden yaraladılar.
Leninci çizgiye kayan tabanlarını tutmak için demagojik militanlık yapıyorlar. Bizlerle tartışma yasağı koyuyorlar. Sebep: Bizle konuşan goşist olurmuş.
Bu olaydan önce *İşçinin Sesi*'ni okuduğumuzun farkına varan oportünistler bizleri komplocu bir tutum ile eğitime aldılar.
Eğitimde, *İşçinin Sesi*'ni savunmayan bir tek kişi kalsa bile, örgütte *İşçinin Sesi*'ni savunan herkesi atacaklarını söylediler. İdeolojik birşey getirmedikleri gibi karalamak ve çamur atmaktan öteye gitmediler. Bizleri bugüne kadar ölümü göze alarak döğüştüğümüz safları terk etmeye zorluyorlar. Ama bu safları devrim kaçaklarına asla ve asla terk etmeyeceğiz. Leninci ideoloji ile donanıp daha kararlı bir şekilde döğüşeceğiz.

K.Ö.
Ankara

Değerli Dostlar,
Oportünizmin bataklığına saplanmış ve demagojik militanlık yapıp mangalda kül bırakmayanlar, eleştiri ve tartışmaya yanaşmayanlar, çözümü *Zayıf Halka* kitabını toplama yarışına girmekte buldular. Genel üye toplantılarında dernek içindeki tartışmalarda bizlere konuşma hakkı tanımadılar, konuşmalarımız engellendi, arkadaşlarımızdan biri tartışmaya hiç sokulmadı ve daha sonra hakkında ihraç kararı verildi. Şimdiye kadar oportünistlerin yanlış tutumlarından dolayı derneğimize birçok yerden guruplar halinde gelen yeni kadrolar kaybedildi.
Bandırma'da yine son olarak başka mahalleden gelen arkadaşları aynı şekilde kaybetmek üzereydik ki *İşçinin Sesi* gazetesi birçok arkadaşın kafalarındaki bulanıklığı sildi süpürdü. Şimdi gazetemize olan ihtiyacımız iyice arttı.
Birkaç gün önce okuduğum Önder Sağlam'ın *Ana Halka* adlı kitabında birçok karalamalardan başka hayli ilgimi çeken bir cümle ile karşılaştım. Yanılmıyorsam cümle şöyle: "...sağ oportünizmin en açık ve belirgin özelliği sosyal demokrasi.." deniyor. CHP'nin ne olduğunu, neyin ve kimin partisi olduğunu bilmiyor muyuz?
CHP'ye kılıf aramak, uydurmak niye?

Ç.Ç.
Balıkesir

İdeolojik savaş

Değerli Dostlar,
Oportünizme karşı savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz belgisi tüm yurtta yayılıyor. Oportünistlerle kıran kırana savaş var. İdeolojik savaş.
Militanlar doğrunun yanına geliyor. Leninciler disiplini bozmuyor, eylemde birlik, tartışma, eleştiri özgürlüğü diyorlar. Bir bir oportünizmin maskesini düşürüyorlar.
Duru, yapyalın bir anlatımla Leninizmi kavrayarak, yığınlara kavratarak.
Savaş sürüyor. Hem de tüm hızıyla. Ülkemizde devrimci durum yaşanıyor. Hem de giderek daha üst boyutlara ulaşıyor. Bunalım giderek derinleşiyor. Yol ayrımına yaklaşılıyor. İleri demokratik halk devrimi, ya da faşizm. Bunu oportünistler görmüyor, ya da görmezlikten geliyor. Kendileri batmış batacakları kadar, onlar burnunun ucunu göremezler. Ama peşinde götürdükleri militanları da kendileriyle birlikte batağa götüreceklerini sanıyorlar. Aldanıyorlar. Daha neler yapıyor oportünistler. Kimsenin yapmadığını, yapamayacağını yapıyorlar. İnsan tiksiniyor.
Gördükçe kin biliyor oportünizme. Disiplin diyorlar. Disiplinsizlik yapıyorlar. Bunlar fraksiyoncu diyorlar. Kendileri fraksiyonculuk yapıyorlar. Ağıza alınmadık küfürlerle ağızlarından kan saçarak, Lenincilere saldırıyorlar. Dedikodu yapılıyor bize karşı diyorlar. Dedikodunun, yalanın, iftiranın allahını yapıyorlar. Militanlara oportünist bayların verdikleri yanıtlar genellikle ideolojik değil (hiçbir zaman ideolojik yanıt veremezler, kelin ilacı olsaydı saçı olurdu).
Genellikle şöyle: Hareketimizde pislik temizlendi, eksikliklerimiz olabilir. Ama eleştiri böyle olmaz (nasıl olacaksa?). Bunlar bugün TKP'ye ve Programına saldırıyorlar (bugün kendi söyledikleri de örneğin finans-kapital konusunda vb konularda Üçüncü Program aşılmıştır diyorlar. Verdikleri seminerlerde kendileri aşılmıştır deyince program doğrultusunda oluyorlar da Leninciler deyince Programa saldırı oluyor). Yarın Sovyetler Birliği'ne saldıracaklar. Örgüt sevgisiyle oportünistlerin peşinden giden militanlar yığın örgütlerinde soruları soruyorlar ama hâlâ yanıt yok. İki, ikibuçuk ay önce bölge sorumluları devrimci durum var diyordu. Yayın organlarında yok denmesine rağmen onlar var diyordu. Ne hikmetse? Şimdi yok deniyor. İki ay içinde herşey değişiverdi. Bir ay sonra gene var derlerse hiç şaşılmasın. CHP sosyal demokrat mı? Burjuva reformist mi? Sosyal demokratlar sağ oportünist mi? Bu konuda oportünistlere hiç soru soramıyor militanlar. Çünkü bizim baylar bu soruya hiç dayanamıyor. Bu soru sorulduğunda asarız, keseriz demeye başlıyorlar. Aslında sürekli yineledikleri söz bu. Kürtler ulus mu, ulusal azınlık mı? Ayrılma hakkı niçin savunulmuyor gibi sorulara verilen yanıt ise, Kürtler hem ulus, hem ulusal azınlıktır (nasıl oluyorsa?). Ayrılma hakkı savunuluyor deniyor. Yayın organlarının her birini taradık. Tek tek bu konuyla ilgili çıkan tüm yayınlara baktık. Böyle bir yazı yok. *Ürün* 52. sayıda H. Erdal imzalı yazıya yanlış diyorlar.
Bizim eksikliğimiz teorik eksikliktir, o da hatamızdan geliyor. Bu hatamızı aşacağız. Taban bizi zorluyor. Seminerler vereceğiz deniyor. Ve beklenen büyük seminerler veriliyor. Lenincilere konuşma hakkı yok. Zaten öyle bir konuma geldik ki yığın örgütlerinde Leninciliği savunan atılıyor. Bir iki seminer, tamam. Teorik eksikliğimiz de tamamlandı, tıkanıklığı attık deniyor ve tekrar derneklere (sıkıyönetim koşullarında bunlar kıraathane de olabiliyor) dönülüyor. Sıcak demli çaylar yudumlanıp, tavlalar

atılıyor. Gönülleri de oldukça rahat. Öyle ya küçük burjuva pislikleri temizlendi. Artık saf proletarya hareketi var. Dupduru, tertemiz.
Hayır oportünist baylar.
Siz kendi toz pembe dünyanızda kalacaksınız ama militanlar sizin peşinizden gitmeyecek. Buna izin vermeyeceğiz. Örgütlerimizi miskinler tekkesine döndürmeyeceğiz. Örgütlerimize sahip çıkacağız. Çıkıyoruz da. Bizler savaşarak getirdik örgütümüzü buraya. Sizler bizlerin, militanların üstünde yükseldiniz. Bundan sonra da savaşacağız. Örgütlerimizi kimseye bırakmayacağız. Biz örgütlerimizi faşistine, Maocusuna, itine karşı kanımız, canımız pahasına savunduk. Oportünistlere karşı da savunacağız.

Ç.M.
İstanbul

Liseli gençlik

Değerli Yoldaşlar,
Etlik bölgesinde oportünistler saldırdı, gereken cevabı aldılar.
Oportünistler yalnız Etlik'te değil, Ankara'nın her yerinde saldırıyorlar. ODTÜ'de Bolşeviklere, Sanayide Bolşevik çıraklara saldırdılar. Piyangolu-Esertepeli-İncirlili-Etlikli devrimcilere tehdit savuruyorlar, hatta ve hatta "ANKARA'YI BİLE GÖZDEN ÇIKARTIRIZ" diyorlar. Zavallılar!
Ben .....'dan bir liseliyim. Ankara'nın birçok lisesi gibi politik bir lise. Öğrencilerin çoğu politik, devrimci savaşıma aktif katılıyor. 77-78 okul döneminde okul işgal edildi. Okulun %100'ü katıldı. Polis okulu sardı. Bizler barikatlar yaptık. Polisle çatıştık. Polis içimizden 160 kişiyi gözaltına aldı ama hareket polis gittikten sonra dahi, yol işgal edilerek, yollara barikatlar kurularak devam etti. 500'e yakın ana ve baba okulu işgal etti. 160 arkadaşımızı serbest bıraktırana kadar sürdü. Başardık.
Bu olaya burjuva basını birinci sayfalarda büyük manşetlerle yer verdi.
Bizler böyle bir okulda neden güçlenemedık? Neden cılız bir gurup olarak kaldık? Bunların cevaplarının sağ anlayışın ürünleri olduğunu yeni anladık. Yeni anladık her harekete goşist-maceracı diye saldırmayla devrim demekten korkmayla bu iş kotarılamaz. Hep saldırdık, hep küfür ettik. Bitti bunlar. İdeolojimizi, Leninci ideolojimizi takınacağız.

20 devrimci genç adına
Ankara

İşçinin Sesi gazetesine,
Değerli dostlar,
Bizler ......bölgesinde çalışan ilerici liselileriz. *İşçinin Sesi* gazetesinin dağıtımını yapmak istiyoruz. *İşçinin Sesi*'nin yazdıkları bölgemizde geniş tartışmalara neden oluyor. Fakat bu tartışmaların ufkunu daha da açmak için yayına ihtiyacımız var. Ankara'ya gelen yayın yetmiyor, bir günde tükeniyor. Sizden ricamız bundan sonra, yani 105-106.'dan sonra çıkacak sayılarınızdan bize 30 adet göndermenizdir. Bu sayı arttıkça size ileteceğiz. Ayrıca *İşçinin Sesi* gazetesine gerekli kitapları göndereceğiz. Bunun dışında maddi yardım yapmak istiyoruz. 500 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme döneminde, işçilerimize, bölgemizden destek vereceğiz, okulumuzu işçi-gençlik dayanışmasının kalesi yapacağız. Devrimci savaşımınızda başarılar diliyoruz. Faşizmi ininde geberteceğiz!
Yaşasın ileri demokratik halk devrimi

. . . Liseli gençler
Ankara

Seçimler

Değerli Dostlar,
Hızla gelişen politik olaylar bölgemizde kendini iyice hissettiriyor artık. Faşist tehlikenin gittikçe arttığı, seçim ve parlamento "çözümlemelerinin" olanaksızlaştığı böyle bir dönemde oportünistlerin içine düştükleri panik apaçık sırıtıyor. Oportünizmin çıkmazını, şaşkınlığını militanlar görüyor... İdeolojik ayrışma netleşiyor. Kendi ideolojik görüşlerine güvensizliğin sonucu olarak *İşçinin Sesi*'ne, Leninci fikirlere saldırı çok yönlü devam ediyor. Okutmama, tartışmaları, eleştirileri yasaklama! "Amerika'yı yeniden mi keşfedeceğiz?" demagojisiyle Lenin'i yasaklamaya vardı iş. Onları rahatsız etmeyecek bilimden yoksun, beyinleri paslı memurlar yetiştirme alabildiğine hızlandı. Başarıya ulaşmak için de uykularını kaçıran Lenincileri, militanları "onlar militanca çalıştılar", "iyi insanlardı" ama ne yapalım? Yoruldular artık. Onlara yorgun savaşçılar diyebiliriz. Troçki de militandı, Plehanof da. Harekete ayak uyduramadılar, yoruldular, vs. karalamalar. Daha adi, ama oportünizm için yorum gerektirmeyecek yöntemlere sıçrattılar işi. Dinin afyonlaştırıcı etkisinden kurtulamayan yaşlılara, "...bunlar dinsizliği ilk yayan kişilerdir, bizi de kendi yönlerine çekmek istiyorlar. Onun için attık" yaygarasını ayyuka çıkarttılar.
Deşelendikçe, batağa iyice batan oportünistlerin bu yöntemleri, halkın içinde etkinliklerini, saygınlıklarını iyice gördükleri militanları "tecrit" etmek için yapıyorlar akıllarınca. Leninci çizginin verdiği korku daha fazla paniğe kapılmalarına neden oluyor. Bu panikte "ben öğrenmek istiyordum" diyen iyi niyetli, inanmış insanları atmakla tehdit ediyor. Atıyorlar. Ama korkunun ecele faydası yoktur. Bu yöntemler sökmeyecektir. Batağa girmek isteyenlere güle güle demesini biliriz. Bu süreci hızlandıracağız.
TKP'nin bağımsız Leninci politikası adına, 14 Ekim seçimlerinde yaptıkları, oportünizmin iğrenç suratını bize bir kez daha gösterdi. CHP'nin aday adaylarına ayrı zamanlarda "bizim gönlümüz sizinle, tabii ki biz sizin kazanmanızı istiyoruz" deyip, başka bir CHP senatör adayının tanıtıcı fişlerini dağıttılar. Sirklerde çocukları eğlendiren palyaçolara taş çıkartan politika bu. Ne şiş yansın ne kebap, ama şişle kebap bizim olsun anlayışı. Desteklenen aday adayı kazanmayınca da kazanan adayı ziyaret gösterisi yapıldı. Ardından TSİP'i "birlik" adına destekleme kararı aldılar. Yorum gerekir mi? CHP aday adaylarının hepsine sizi destekliyorum diyeceksiniz. Yorum gerekmese bile, "böyle şey mi olur?" sorusuna yanıtımız şudur: Olur! Çünkü oportünizmin kemiği, yüzü yoktur. Bu iğrenç politika Leninciler tarafından açığa çıkartılırken yapılan demagojilere değinmeyeceğiz. Ancak son olarak bütün inancımızla şunu söyleyelim ki, oportünizmin bölgemizdeki ömrünü kısaltacağız. İşçi sınıfımızın bağımsız Leninci politikası adına CHP kuyrukçuluğuna izin vermeyeceğiz! Oportünistlerin bu heveslerini kursaklarında bırakacağız! Tüm oyunlarını boşa çıkartacağız!
Yaşasın TKP'nın Leninci birliği

K.Ş.
Hatay

Eleştiri

Sayın *İşçinin Sesi* sorumlularına,
Göndermiş olduğunuz kitap ve dergileri aldım. Çok memnun oldum. Ancak gazetenin özel sayısında (104) kendi sorumluluğunu bilmeyen birinin mektubuna yer vermiştiniz.
Mektupta şöyle deniyor: "Emeğin Birliği (yeni adı Birlik Yolu) kurnazlık yapıp, anti-TKP, anti-Sovyetik mevzilerini terketmeksizin ölü siyasetini canlandırmaya çalışıyor. Bu görüşlerin kendi görüşlerinden kaynaklandığını yayarak tabanın dağılmasını önlemeye çalışıyor". Bir kere "Birlik Yolu" Emeğin Birliği'nin yeni adı deyip Birlik Yolu'nu küçümsemeye çalışmak, devrimcilerin oluşturduğu siyasi birliği küçümsemek, bu birliğin yığınlara mal olmasını çekememek, sosyalistlerin birleşmesine karşı çıkmak anlamında kendi öznel niyetini ortaya koymaktır. Fakat yanılıyor. Emeğin Birliği, tabanının dağılmasından korkmaz. Tersine, oluşturulan siyasi birlik ve savunduğu kuram, sosyalistlerin bu kuram etrafında daha geniş birliğin oluşacağından şüphe etmez. Evet biz anti-TKP'yiz. Ancak isme karşı değil. TKP'nin politikasının nasıl bir burjuva kuyrukçusu, anti-Marksist olduğunu siz de gazetenizde ve kitaplarınızda açık seçik ortaya sermiştiniz. TKP'nin bu Programla (3. Programın değiştirilmesi kitabından) nereye gideceğini, kimin yanında yer aldığını, açıkça eleştirmiştiniz.
Bu eleştirilerinize katılıyorum. Biz bu anlamda anti-TKP'yiz. Ancak TKP, bu Programını değiştirir, Leninist bir Program ortaya çıkarmaya çalışırsa bizler ortaya çıkarılacak Programı tekrar ele alır, tavrımızı doğal olarak tekrar belirleriz.
Biz sosyalistlerin Leninist birliğinden yanayız. Bunu Kitle ve Emeğin Birliği'nin birleştirilmesi (Birlik Yolu) ile gösterdik ve ispatladık. Türkiye sosyalistleri için bu birlik yetmez. Daha da geliştirilip güçlenmesi gerekir ki gelişip güçleneceği de su götürmez bir gerçektir. Anti-Sovyet olmamıza gelince. Fazla yazmaya gerek yok. Bizim başta Sovyetler Birliği olmak üzere tüm sosyalist ülkeleri sonuna kadar savunduğumuz, Maoculara karşı nasıl ideolojik ve politik mücadele verdiğimizi politikayla uğraşan herkes bilir.
Komünist selâmlar.

K.N.
Malatya

Sürekli belirttiğimiz gibi, İşçinin Sesi'nin mektup sayfaları görüşümüzü paylaşan paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır. Militan Özel Sayısında da bu ilkeyi gözettik. K.N. arkadaşımızın mektubunu yine bu anlayışla basıyoruz. Emeğin Birliğinin anti-Sovyet olmadığına biz de katılıyoruz ama görüşlerimizin ondan kaynaklandığı iddiası ciddiyetten uzaktır.

İ.S.

Sayın *İşçinin Sesi*
Sizlere dostça selâmlarımı iletirken, özellikle şunu belirteyim. *İşçinin Sesi* gazetesinin iki yıllık abonesiyim. Bugüne kadarki sayılarınızda okuduğum bütün yazılar, benim devrimci savaşımım için gerçekten ışık tutucu idi. Yine de öyledir. Yalnız 100. sayıdan itibaren başlayan tartışmalar (özellikle oportünizm ve suçlamalar) beni bir hayli yanılgılara götürdü.
TKP dünya komünist partileri arasında bir partidir.
Türkiye işçi sınıfının örgütlü öncü gücüdür. Marksizm-Leninizm temelinde kuruludur. Böyle bir partinin oportünizmle suçlanmasına kafam yatmadı. Ben .... fabrikasında çalışan bir işçi olarak şu görüşteyim. "Böyle bir tartışma aslında parti içinde yapılmalıdır. Bu tür açık sürtüşmeler, Maocuların, goşistlerin arayıp ta bulamadığı fırsattır." Gazetemiz *İşçinin Sesi* bugün ne Türkiye'deki, ne de Avrupa'daki gazetelerle aynı kefeye konmaz. Çünkü o ideolojik yönden yayın yapan en tutarlı gazetedir. Ama dikkatimi çeken birşey de OKURLARIMIZ YAZIYOR sayfalarındaki yazılar. Mektuplar ekseriyetle Türkiye'den. O zaman insanda başka bir kanı uyanıyor: "Maoizme, oportünizme, goşizme, vb karşı kesin tavır koyarken, Türkiye'den mektup yazanların, Maocu, goşist, oportünist olmadığını ne biliyorsunuz. Mektupların çoğalması da bundan kaynaklanıyor galiba.
Açık eleştiriden yana olduğunuzu söylüyorsunuz. Hiç mi bu konuda eleştirilmediniz. Bu mektubumun yayınlanması sizlere karşı güvenimin sonsuz olacağının kanıtı olacaktır.
YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ ÖRGÜTLÜ GÜCÜ TKP!
YAŞASIN YIĞINLARIN GAZETESİ *İŞÇİNİN SESİ*

K.M
Hollanda

Tartışmanın yığınların önünde yapılmasını Lenin öngörmüştür. Devrim düşmanlarının buna sevinmeye hakkı olmadığını belirtmiştir. Çünkü ancak hatalarını açıkça tartışmaktan korkmayan bir parti güçlüdür. Açık tartışma Leninci parti disiplininin temel direklerindendir. (Bak: Parti Disiplini s.59) Hemen belirtelim ki, okuyucu mektuplarının ezici çoğunluğu TKP tabanı ve sempatizanlardan gelmektedir. Kuzkusuz değişik görüşleri benimsemiş arkadaşlardan da mektup geliyor. Ama bu bizce olumlu birşeydir. İscinin Sesi'nin devrimci hareketin tümünün ilgisini çektiğinin göstergesidir. Mektuplarda katılmadığımız bazı fikirler olabilir. Maocular gibi sapıklardan ise mektup zaten hiç gelmez.

İ.S.

Komünist Ahlak mı? Bizans Oyunu mu?

Yürükoğlu Yoldaşın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının yayınlanmasından bu yana geçen süre içerisinde önce üstü örtülü tartışmalar başladı. Sonra olayların ve kitaptaki fikirlerin hızla tabana yayılışının zorlamasıyla tartışmalar açık ve giderek yoğunlaşan bir biçim aldı.

Zayıf Halka'nın getirdiği ana fikirler nelerdi?

1. Sovyetler Birliği dünya devrimci merkezidir.
2. Az ve orta gelişmiş ülkeler emperyalist zincirin zayıf halkalarıdır.
3. Türkiye'de devlet-tekelci kapitalizmi vardır.
4. Türkiye'nin bir yanda finans-kapitalin ekonomiyi ele geçirmiş, devlet tekelci kapitalizme ulaşmış bir ülke oluşu ile öte yanda emperyalist sömürü altında oluşu ekonomiyi yapısal bir *açmaza* sokmuştur.
5. Bu açmaz temeli üstünde Türkiye'de devrimci durum oluşmuştur.
6. Ekonomik açmaz temelinde oluşan devrimci durum, finans-kapitali faşizme zorlamakta, faşizm tehlikesini acilleştirmektedir.
7. Ekonomik açmaz temelinde devrimci durumun oluşması buna bağlı olarak faşizm isteğinin güçlenmesi toplumsal ve siyasal düzeyde ikilem getirmiştir: Ya faşizm, ya ileri demokratik halk devrimi.
8. Türkiye işçi sınıfının sömürüsü, emperyalist ülkelerde olduğundan çok daha yüksektir.
9. Türkiye işçi sınıfının durumunda hem "toplumsal anlamda mutlak kötüleşme", hem "fiziksel anlamda mutlak kötüleşme" vardır.
10. Devrimci durum, ideolojik ve örgütsel konularda yeni bir yanaşım ister. Devrimci duruma uygun ideolojik çalışma ve örgütlenme gerektirir.

Oportünist ve ortacılar, hiçbir zaman *Zayıf Halka*'yı bütünü içinde ele alıp değerlendirmediler, değerlendiremezler. Ana fikirlerin hiçbiri üzerinde açık bir görüş ya da ideolojik eleştiri getiremediler.

Leninciler her zaman ilkeselliklerini sürdürürken, oportünist ve ortacılar, ilkesiz, *komplocu*, Leninizme düşman yöntemlere sarıldılar.

Aşağıda yayınladığımız iki belge bunun açık kanıtıdır. Birinci belge, *İşçinin Sesi*'nde, oportünist görüşlerini sergilediğimiz H. Erdal'ın Yürükoğlu Yoldaşa, *Zayıf Halka* üzerine "kişisel" düşüncelerini yazdığı mektuptur. (Aşağı yukarı aynı noktaları içeren yine bir "kişisel" mektubun Türkiye'de her yere gönderildiğini de bugün biliyoruz.)

H. Erdal'ın eleştirileri, mektubunda da görüleceği gibi, kitabın getirdiği ana fikirler ve özellikle Türkiye'de devrimci durumun varlığı üstüne hiçbir şey söylememektedir. Hiçbir şey söylemediği gibi, Yürükoğlu Yoldaş'a, "kitabın memlekette de yayınlanması isteğini resmen, yazılı olarak yapmasını" önererek dolaylı yoldan da olsa benimsediğini belirtiyordu.

İkinci belge, Yürükoğlu Yoldaş'ın, H. Erdal'ın eleştirilerine verdiği yanıtlardır. Yürükoğlu yoldaş mektubunda, "eleştirilerin hiçbirinin ana fikirler üstünde olmayışı, detaylar üstünde oluşu bizi sevindirdi. Düşünce birliğimizi gösterdi" diyerek bu noktayı vurguluyordu. Yürükoğlu Yoldaş'ın mektupdaki dili savaşımın o günkü düzeyini yansıtan bir dildir. Bu dil, Leninciler'in uzun yıllar nasıl iyi niyetle ve yapıcı bir tutumla çalıştıklarını da kanıtlayan önemli bir göstergedir.

H. Erdal'ın mektubunun sergilediği gerçeklere geçmeden önce bir noktayı açıklayalım. Bize yazılmış bir özel mektubu yayınladığımız için kimse bize kızmamalıdır. Birincisi, mektubun yalnız teorik sorunlarla ilgili bölümünü yayınlıyoruz ve de ideolojik-teorik sorunlarda "özel" diye bir anlayış yoktur. İkincisi, H. Erdal, aynı mektubu ama daha çirkin bir dille Türkiye'nin her yanına yollayarak kendisi özel mektup çerçevesinden çıkarmıştır.

Şimdi gelelim H. Erdal'ın mektubunun sergilediği gerçekler nelerdir?

Birincisi, H. Erdal, Marksizm-Leninizmin temel bilgilerinden yoksundur. Çok tepeden konuşuyor. Ama daha artık-değer oranı nasıl hesaplanır, az ve orta gelişmiş kapitalist ülkelerde sömürü oranı, emperyalist (ileri-gelişmiş!) ülkelerde olduğundan çok daha yüksektir gibi konuları bilmiyor. Bir ülkenin gelişiminde dış faktörlerin ve iç dinamiğin nasıl etkide bulunduğunu, bunun mekanizmasını bilmiyor.

H. Erdal sömürü oranları konusundaki görüşlerini Türkiye'ye iletince çok yoldaş açıp Sovyet siyasal-ekonomi el kitaplarını ona gösterdi-

I. BELGE

H. Erdal'ın R. Yürükoğlu'na mektubu

Değerli yoldaş,

Mektubunu ve gönderdiklerini aldım. Önce, bir an önce eski sağlığına kavuşmanı dilerim. Mektubunda bir parça abartarak sözünü ettiğin benle ilgili kişisel değerlendirmelerine teşekkür ederim.

Gelelim sorunlarımıza:

1. Kitabını dikkatle okudum. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır. Bu nedenle biçim, dil, vs. sorunlar üzerinde durmayacağım. Kişisel kanaatıma göre doğru bulmadığım bazı noktalara ait eleştirileri ekte gönderiyorum. Bunlardan özellikle 6 ve 9 numaralı eleştiriler çok önemlidir. 6 numara önemlidir, çünkü bana göre çok temel bir teorik hatadır. Bu hata seni kanımca çok yanlış sonuçlara da götürmüş. Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ve Türkiye'deki somürü oranlarının mukayesesini yaparken, 9 nolu eleştiri önemlidir, kitabın yeni istenmedik sorunlara yol açmasını önlemek için.

Bu nedenle sana kişisel önerim şudur: Benim eleştirilerimi, varsa gelen diğer eleştirileri topla ve bir değerlendirme yap. Bu değerlendirmenin ışığında, kitabın memlekette de yayınlanması isteğini resmen, yazılı olarak yap.

2. *Savaş Yolu* ile ilgili eleştirilerine katılıyorum. En kısa zamanda düzeltilmesi için çalışıyorum. Birkaç hafta daha alabilir.

6. Demirdöküm'de durum çok kötü değildir, iyi de değildir. Patron, polis, jandarma, Maocular hep birlikte yükleniyorlar. Durum iyiye gidiyor diyebilirim.

Komünist selâmlarımla.

E.
22.1.1979

"EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI TÜRKİYE" adlı kitap üzerine kişisel düşüncelerim

1. Devrimci durumun ne olup, ne olmadığı ve ülkemiz açısından bu sorunun değerlendirilmesi, güncel polemiklerden biridir. Kitapta yazarın eleştirdiği yanlışlara ek olarak bugün ülkede bu soruna iki farklı yanaşım var.

Birincisi, Lenin'in 1915'de yazdığı "2. Enternasyonal'in Çöküşü" adlı makalede yaptığı devrimci durum tanımlamasının günümüzde artık öneminin azaldığını ileri süren, pasifizme, oportünizme zemin hazırlayan eğilimdir. Bu eğilimin bir değişik biçimi geçmişte Partimiz içinde de önemli ölçüde etkinliği olmuştur. Dış dinamiği abartan, oturup beklemeyi yeğleyen türü olmuştur. Son günlerde yayınlanan "Sosyalist Devrim ve Komünist Hareketin Strateji ve Taktiği" adlı broşürün 24. sayfasında şöyle deniliyor: "...ama devrimci bir durumun ortaya çıkmasını sağlayan bu geleneksel etmenlerin önemi çeşitli nedenler sonucu günümüz koşullarında azalmıştır." Bu cümleler yukarıda sözünü ettiğimiz pasifizmin teorik temelleridir.

Öte yandan ikinci olarak yapılan yanlış ise öteki uç, yani dış dinamiği tamamen yadsıyan tutum. Buram buram milliyetçilik ve sol maceracılık kokan tutum. Bilimsel-teknik devrimin burjuva devletinin baskı ve ezme aparatına (ordusuna, polisine, adliyesine) sağladığı olanakları küçümseyen miyop bir tutum. Dünya devrim sürecinde reel sosyalizmin fiilen somutta oynadığı belirleyici rolü görmeyen bir tutum. Küba'yı, Angola'yı, Etyopya'yı Afganistan'ı, Güney Yemen'i, Kamboçya'yı ve yeni yeni Nikaragua'yı görmezliğe gelen tutum.

Kanımca devrimci durum üzerine söz ettiğimizde bu 2 uç örneği daha açık bir biçimde ele almalı ve eleştirmeliyiz. Bugün ülkemizde toplumsal etkinliği olan sapık eğilimler bu iki kutup etrafında toplanmaktadır.

Her ülkede belli bir tarihi kesitte iç ve dış dinamik belirli oranlarda belirleyici olabilir. Bunun yüzdesinin reçetesi yoktur. Hem iç objektif koşulları gözetmek (ki Lenin bunun tanımını vermektedir), hem dış objektif koşulları gözetmek (bunun tanımını ise dünya devrim sürecinin somut pratiği veriyor), daima birlikte ele almak zorunludur.

2. Geçiş kuşağı ülkeleri sorunu irdelenirken fazla katı bir genelleme yapıldığı kanısındayım. Ülkeler sıralanırken daha ihtiyatlı olunmalı. Kitapta Brezilya için ileri sürülen perspektif benim kanıma göre, örneğin bir Yunanistan için de geçerlidir.

3. Dünya devrimci süreci incelenerek kitaba başlanmasına rağmen ve emperyalist ülkeler açısından sömürülen ulusların oynadığı rol de açıklanmasına rağmen ulusal kurtuluş hareketlerinin, sosyalizmi amaçlayan devrimci demokrasilerin günümüz dünyasında önemine değinilmemiş.

4. Sayısal kaynaklar kullanılan kaynakların güvenilirliği konusunda soru işareti konmadan, daha önemlisi, bulunabilecek doğru kaynaklar araştırılmadan konmuş. Örnek; sendikalaşma oranının %43 verilmesi gibi.

5. Ücretler konusu ele alındığında benim gördüğüm bir önemli eksiklik şu: Asgari ücret konusu irdelendiğinde her iş kolunda o iş kolunda toplam çalışanlar içinde ki asgari ücretle çalışanların oranı da araştırılmalıdır. Gerek işverenler, gerekse birçok ilerici geçinen bilim adamı ve sendikacı bu konuda polemik yapmaktadır.

6. Artı değer ve sömürü oranı sorununun irdelendiği 3. bölümde ve sömürü oranının hesaplanma yolunun verildiği Ek 1'de hem genel teori ile hem de kitabın kendisi ile çelişen çok önemli bir hata yapılmış. "Toplam üretim değeri" diye istatistik kitaplarından alınıp kullanılan rakkamlar varolduklarını ispatlamaya çalıştığımız saygıdeğer tekellerimizin "Tekel süper kâr"larını da içermektedir. Söz konusu ($A=C+V+S$) *sayısal soyutlaması* ve (S/V) *eğilimi* tekel süper kârları düşüldükten sonra bir anlam ifade ederler.

7. Yine artı değer hesaplarında sabit sermaye araştırılırken gerekli olan aşınma payı maliye istatistiklerinde vardır. Türkiye'de maliye dilinde bunun adı amortisman oranıdır. Değişik sabit sermaye türleri için bunun oranları bellidir. Niye hiç hesaba katılmıyor anlayamadık. Yalnız dikkat edilmesi gereken

ler. Verdiği yanıt, "doğru, ben yanlış yaptım" oldu, ama bu yanıtı kapı arkalarında verdi. Oysa gerçek bir Leninci, ilk mektubu nerelere göndermişse aynı yoldan kâğıt üstünde duyururdu.

İkincisi ve kişiyi asıl dehşete düşüren nokta, H. Erdal'ın mektubunda, kitabın ana fikirlerinin hiçbirisi hakkında ne olumlu, ne olumsuz hiçbir şey söylenmeyişi ama yapılan "şu rakkam şöyle, bu rakkam böyle" gibi saçmasapan "eleştiriler"in tüm örgüte yazıyla duyurulmasıdır. İşte bu, bir ortacının nasıl bir *ahlâk çöküntüsü* içinde olduğunu kanıtlar. İşte bu Bizans oyunudur! Kitabın yazılış amaçları olan konularda hiçbir şey söylemiyor! Öte yanda sudan bir takım lâflarla örgütü Leninci görüşlere karşı hazırlıyorlar!

H. Erdal, ortacılığın prototipidir.

Leninizme gönül vermiş tüm yoldaşlar aşağıda yayınladığımız bu iki önemli belgeyi büyük bir dikkatle incelemeli, Lenincilerle oportünistlerin siyasal taktikleri konusunda gerekli sonuçları yakalamalı ve örgüte götürmelidirler. □

şu: İşverenler yıllık kârlarını düşük göstermek için amortisman oranlarını gereğinden fazla büyük tutarlar. Bu oranların kullanılması halinde artı değerin mutlak miktarını küçültücü rol oynar.

Ayrıca DPT ve DİE'ce ortaklaşa yapılan ulusal gelir hesaplarının yeni geliştirilen matematiksel serisinde ayrı bir kalem olarak "Sabit sermaye tüketimi" vardır. Bu ise bizim aradığımızın ta kendisidir. Bu da bizim için bir kaynaktır.

8. Özellikle 109-113. sayfalarda ele alınan konu çok önemli. Hem *tarihsel* hem *güncel*. Önce genel olarak sosyal demokrasiye tavır sorunu var. Cevap vermesi kolay olmayan bir soru olduğunu biliyorum. Ben şahsen, sosyal demokrasiye karşı *global* bir strateji yanlısı değilim. Böyle birşeyin artık mümkün olmadığını sanıyorum. Her ülkenin somut koşullarına bırakmak lâzım.

Yine aynı sayfalarda en az bunun kadar önemli bir başka konuya değinilmiş. *CHP nedir, ne değildir sorunu*. Bu soruna 110. sayfanın yukarıdan 3. paragrafında 'Türkiye' ye gelince' diye başlayan paragraf (ki kanımca doğrudur) ile CHP sosyal demokrat bir partidir yargısı kanımca çelişkilidir.

9. Gerek biçim, gerekse ilkesel olarak doğru bulduğum bir önerim şu: Kitapta Bilen Yoldaş'tan çok alıntı yapılmış, hatta kitabın adı bile onun bir cümlesinden alınmış. Böyle bir durumda kitap yayınlanmadan önce kitap üstüne Bilen Yoldaş ile şahsen bir görüş alışverişinde bulunmak çok yararlı olurdu. Böyle bir görüş alışverişi Bilen Yoldaş'ın düşüncelerinin yanlış, eksik, fazla anlaşılmış olma tehlikesini ortadan kaldırırdı.

II. BELGE

R. Yürükoğlu'nun H. Erdal'a mektubu

Değerli Erdal Yoldaşım,

Zaman ayırıp kitap hakkındaki eleştirilerini yazdığın için çok teşekkür ederim. Eleştirilerin hiçbirinin, kitabın ana fikirleri üstünde olmayışı, detaylar üstünde oluşu da bizi sevindirdi. Düşünce birliğimizi gösterdi.

Eleştirdiğin noktalar üstüne şunları söyleyebilirim:

1. Devrimci durumun ne olup ne olup ne olmadığı konusunda, kitapta eleştirilen yanlışlara ek olarak yeni yayınlanan Filçev broşürünün 24. sayfasındaki görüşü gösteriyorsun. O broşürün o sayfasındaki görüşün yanlışlığına katılıyorum. Ama bu görüşün henüz Türkiye'de bir yaklaşım haline gelebilmesi çok güçtür. Broşür yeni yayınlandı, yeni okunuyor. Önümüzdeki aylarda, devrimci durumun varlığına karşı çıkabilmek için bu fikre sarılabilirler. O zaman cevap veririz.

Eleştirilmesi gereken ikinci farklı yanaşım olarak dış dinamiği tamamen yadsıyan bir tutumdan söz ediyorsun, ki bunlara milliyetçi ve sol maceracı diyorsun. Devrimci durum konusunda Türkiye'de ya da dışarda ne yazıldıysa ya da ne dolandırıldıysa bizim görüşlerimize karşı yazıldı ve bunların tümünü dikkatle okuduk. Sözünü ettiğin türden bir eğilime rastlamış değilim. Bu noktayı biraz daha açarsan sevinirim.

Kitapta ise Sovyetler Birliği'nin yeri ve rolü yeterince işlenmiştir sanırım. Hele gönderdiğim ekle daha da açılmıştır.

2. Kitapta Brezilya için öne sürülen perspektifin, örneğin bir Yunanistan için de geçerli olduğu görüşüne katılıyorum.

3. Kitapta ulusal kurtuluş hareketlerinin emperyalizme karşı günümüz dünyasında oynadığı önemli role değinilmediğini söylüyorsun. Evet, başlıbaşına (bir alt başlık gibi) ele alıp incelemedim. Ama konunun kapsamına girdiği kadarıyla, kitabın aşağı yukarı her bölümünde değindiğimi söyleyebilirim.

4. Burada iki şey söylüyorsun. Birincisi, sayısal kaynakların güvenilirlikleri konusunda soru işareti konmadan kullanıldığıdır ki hiç katılamayacağım. Kitabın pek çok yerinde, yalnızca bizim elimizdeki değil, tüm dünyada ve hele Türkiye'deki istatistiklerin güvenilmezliğinden söz ettim. Bu noktadaki ikinci eleştirin, bulunabilecek doğru kaynaklar araştırılmadan sayısal kaynakların kullanıldığıdır. Buna örnek olarak da sendikalaşma oranının yüzde 43 verilmesini gösteriyorsun. Ben daha doğru bir kaynak bilmiyorum, varsa söylersen sevinirim, yeni baskı yaparsa düzeltirim. O oran, Plandan ve Ortak Pazar'ın bir yayınından alınmadır. Bir de ortalıkta TÜSİAD'ın kullandığı %87 oranı var. Hangisini alsaydım? Ayrıca ben istatistik konusuna hiçbir zaman bu rakkam tam doğrudur diye yaklaşmıyorum. Rakkamlar bir eğilimi kuşkuya yer bırakmayacak denli açık gösterdikleri zaman görevlerini görmüş olurlar. Kitabın o noktasında kanıtlamaya çalıştığım gerçek Türkiye'de sendikalaşma oranının pek çok ileri kapitalist ülkeden daha yüksek olduğudur ki bunu her zaman kanıtlayabilirim.

5. Asgari ücret konusu irdelendiğinde her işkolunda toplam çalışanlar içindeki asgari ücretle çalışanların oranı da araştırılmalıdır görüşüne katılıyorum. Bunu istatistiksel bir döküm olarak hazırlanması için bir yoldaşa görev olarak vereceğiz. Belki daha sonra asgari ücretler üstüne bir broşür haline dönüşebilir.

6. Teorik bir nokta ve bence senin yönünden, ciddi bir yanlış oluşturuyor. Şöyle diyorsun: "Artık-değer oranı, ancak tekel süper kârları düşüldükten sonra bir anlam taşır. Sen düşmemişsin. Böylece çok ciddi bir teorik hata yapmışsın. Ve bu hata seni gelişmiş kapitalist ülkelerdeki ve Türkiye'deki sömürü oranlarının karşılaştırmasını yaparken yanlış sonuçlara götürmüş."

Yoldaşım, bir kez ciddi bir teorik hata söz konusu olamaz. Tekelci kapitalizmde A=C+V+S denklemi altında yatan temel yasalar değişmemiş, (A=C+V+S+ Tekel süper kârı) diye yeni bir denklem ortaya çıkmamıştır. Tekelcilik olgusu ana olarak artı-değerin bölüşümünde, kârın realize edilme sürecinde, tekelci kâr yasasıyla kendini gösterir.

İşin teknik yanına ve Türkiye'ye gelince, yalnızca tekellerin çalıştırdıkları işçilerin artık-değer oranlarını bulacak olsak bile tekel süper kârlarını düşmekle iş çözülemez. Örneğin constant-capitalde normal değerinin üzerinde, özellikle yabancı tekellere ödenen süper kârlar vardır ki bu da artı-değerdir. Daha başka etmenler de vardır ki çoğunun birbirini götürücü etkisi çıkar ve biz yine A=C+V+S denklemiyle kalırız. Kaldı ki biz büyük yapım endüstrisinin tümünü aldık.

Tekel süper kârını düşmemenin, gelişmiş kapitalist ülkelerle Türkiye'deki sömürü oranlarını karşılaştırırken beni yanlış sonuçlara götürdüğü görüşünü ise hiç anlayamadım. Bunla Türkiye'deki sömürü oranı daha *düşüktür* mü demek istiyorsun? Çünkü ulaştığım başka bir sonuç yoktur. Oysa yoldaşım, tekel süper kârını düşebileceğimizi bir an için kabul etsek bile, çıkacak sonuçlar beni daha da kesinlikle desteklerdi. Türkiye ile emperyalist ülkelerin arası daha da açılırdı.

Ayrıca hiçbir sömürü oranı hesaplamasında söylediğin yönteme raslamadığımı eklemeliyim.

7. Aşınma payını gösteren sayıların maliye istatistiklerinde varolduğu bilinen birşey. Ve İngiltere'deki kütüphanelerde bulmak olanaklı. Ama kitabı burada değil, Berlin'deki o odanın içinde yazdığım için o istatistiklerden yararlanamadım. Ama sonuç bence kitap açısından daha yararlı oldu. Senin de belirttiğin gibi, onlar amortisman oranlarını olduğundan fazla büyük tutuyorlar. Bizim hesaplamamız ise sanırım gerçeğe daha yakın oldu.

8. Burada da iki noktaya değiniyorsun. Birincisi sosyal-demokrasiyi dünya çapında global bir sorun olarak ele almamalı ve ona karşı global bir yanaşım yapmamalı, her ülkenin somut koşullarına bırakmalı diyorsun. Bu bence doğru değildir. Sosyal demokrasi konusunda sağdan soldan gelen yanlışlara karşı, bazı dostları kızdırsa da doğru ve tutarlı genellemeler yoluyla savaşım yerine sorunu "somutta" tartışmaya çeken pragmatik bir yanaşım olur. Sosyal demokrasi ortaya çıktığından beri ve bugün çeşitli ülkelerde verdiği örneklerle sağlam genellemelere ulaşılabilecek denli malzeme sağlamıştır. Ayrıca tüm farklılıklarına rağmen sosyal demokrasi uluslararası bir olgudur.

İkinci olarak, kitaptaki "Türkiye' de sosyal demokrasi burjuvazinin liberal kesiminin hareketi olarak çıkmıştır" yargısına doğru diyorsun ama bu durumun, "CHP sosyal demokrat bir partidir" yargısıyla çeliştiğini söylüyorsun. Bununla ne demek istediğini pek anlayamadım. Eğer, "CHP liberal burjuva hareketi olarak doğup geliştiği için ona sosyal demokrat denemez" diyerek sosyal demokrat partileri kayırıyorsan hiç katılmıyorum. Bugün geçirdikleri evrim sonucunda, dünyadaki aşağı yukarı tüm sosyal demokrat partiler burjuva partileridir, "işçi sınıfının burjuva partileridir". İdeolojileri burjuva, yöneticileri burjuva, programları burjuva. Ve onların açık burjuva partileri durumunu aldıkları bir dönemde CHP'nin bildiğimiz görüşlerle ortaya çıkması, sosyal demokrat olarak nitelenmesi ve Sosyalist Enternasyonal'e girmesi arasında hiçbir çelişki yoktur. Dünya çapında sosyal demokrasinin evrimiyle vardığı bu noktada Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin ilk yıllarındaki gibi bir "sosyal demokrat parti"nin ortaya çıkabileceğini düşünemeyiz.

9. "Kitapta Bilen Yoldaş'tan çok alıntı yapılmış, hatta kitabın adı bile onun bir cümlesinden alınmış. Böyle bir durumda kitap yayınlanmadan önce kitap üstüne Bilen Yoldaş ile şahsen bir görüş alışverişinde bulunmak çok yararlı olurdu. Böylesi bir görüş alışverişi Bilen Yoldaş'ın düşüncelerinin yanlış, eksik, fazla anlaşılmış olma tehlikesini ortadan kaldırırdı" diyorsun. Fakat yoldaşım, bu kitap Bilen Yoldaş'ın görüşlerini açıklamak gibi bir iddia taşımıyor. Yazdığımız görüşler tüzük, program, konferans ve plenum kararları ve MK bildirileri çerçevesi içinde bizim görüşlerimizdir. Ve Bilen Yoldaş'ın yazılarından aldığımız alıntılar kesinlikle çarpıtılmamıştır, yanlış kullanılmamıştır, yanlış yorumlanmamıştır. Aslında hiç yorumlanmamıştır. Aldığımız alıntıları başka türlü yorumlayabilecek bir kişi çıkacağını sanmıyorum.

Değerli yoldaşım, başta da söylediğim gibi, bunlar küçük noktalardır. Temel sorunlarda anlaştığımız için bunlar önemsizdir.

R. Yürükoğlu
28.1.1979

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi susturalım!

Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!

KAVGA VE YORUM

R. Yürükoğlu

İdeolojik Savaşımı Hızlandıralım

Oportünistler, ortacı oportünistler ve bunların uyguladığı sınıf uzlaşmacısı siyaset iflâs etti. 1977 sonrası ortaya çıkan çok yönlü gerilemeler ve en son 14 Ekim 1979 seçim sonuçları bu iflasın belgeleri oldu. Öte yanda, TKP içindeki Leninciler, gerçek devrimciler oportünizmin parlak ama kof ideolojik konumuna alabildiğine yükleniyor, darmadağın ediyor.

Bu gelişmeler oportünizmi, ortacılığı hızla güçten düşürüyor. Kadroların en bilinçli, en savaşkan kesimleri onlardan hızla uzaklaşıyor. Hâlâ onların etkisinden kurtulamamış olanlar bile eskisi gibi değildir. O defter kapandı. Soru sormayı artık kimse engelleyemiyor.

Bu durumda, oportünistlerle ortacılar arasındaki "çelişkiler" hızla ikincil düzeye geçiyor. "Ortak düşman" Lenincilere karşı savaşım gereği bugün onları iyice birbirlerine yakınlaştırıyor.

Oportünistlerin denetimindeki militanlarda sorular yığıldı, hoşnutsuzluk, gönül kırıklığı, kuşku yayıldı. Tabanı tutmak gerek. Nasıl? Tabanı tutabilmek, ideolojik görünen yanıtlar ister. Buna zaman gerek, okuyacaklar, öğrenecekler. Türkiye' de devrimci durumun varlığını duyurduğumuz ilk *İşçinin Sesi* yazısından tam 3 yıl. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının ilk basımından 2 yıl sonra ilk kez Özlem Özgür'ün *Politika*'daki yanıtı geldi! Bu yanıtın, Özlem Özgür'ün Leninizmden ne denli özgür olduğunu kanıtladığı bir yana, bu örnek de gösteriyor ki oportünistlerin zamana gereksinimi var! Ama, tabanı tutabilmek için *bugün* bir yolla doyurabilmek gerekir değil mi?

İşte, ekim ayındaki bazı gelişmeler, tabanı tutabilmek için oportünistlerin bulduğu yöntemi açığa çıkardı. Komünizme gönül vermiş militanları düzenin değil, Leninci komünistlerin, TKP'nin Leninci kadrolarının ve öteki devrimci akım ve örgütlerin üstüne "devrimci" yöntemlerle salmak. Militanları Lenincilere ve öteki devrimcilere karşı kavgaya sürmek. Ankara'da işinden tek başına çıkan bir genç işçiye 16 kişi ile kahramanca saldırdılar ve çeşitli yerlerinden yaraladılar. ODTÜ'de Lenincilere demir çubuklarla saldırmaya yeltendiler. Piyangotepe'de, yıllardır faşistlerle boğuşan, kan akıtan Lenincilere silâh çektiler. Gaziantep, Diyarbakır, Hatay, İstanbul ve daha pek çok yerde benzeri olaylar oluyor. Bunlar, kendiliğinden gelişen olaylar değil, TKP yöneticilerinin yönlendirmesiyle ortaya çıkan, anti-komünist saldırılardır. Leninciler suçlunun kimler olduğunu biliyor.

Bu devrim kaçağı dönekler aynı yöntemleri, Dev-Sol, Dev-Yol, Kurtuluş, Emeğin Birliği gibi devrimci hareketlere de uygulamaya çalışıyorlar. Son TÖB-DER kongresindeki olaylar bunun ders çıkarılacak bir örneğidir.

Bu yöntem ihanetin somut belgesidir. Anti-komünist, çapulcu, lumpen, karşı-devrimci bir yöntemdir. Devrimci saflardaki çelişkiler ideolojik savaşım ve ikna yöntemiyle ele alınır, sokak serseriliğiyle değil. Bu işin teorik, ilkesel yanı. Pratik duruma gelince, gerçekten acınası bir anlayış içindeler. Leninciler böylesi saldırılardan korkup yılacak olsalardı, Leninci olmazlardı. Burjuvaziyle, tankıyla, topuyla boğuşmaya yemin ederek, devrim yolunda canını vermeyi severek kabullenerek bu harekete girmiş komünistler böyle saldırılardan yılmazlar. Tam tersine daha bilinçlenerek, güçlenerek, deneyim kazanarak çıkarlar, çıkıyorlar.

Oportünistlerin, tabanı tutabilmek için buldukları "sahte devrimcilik" hiçbir işe yaramayacaktır. Yıllardır birlikte savaştığı yoldaşına saldırmak durumunda bırakılan militan, oportünizmin gerçek yüzünü daha kolay kavrayacaktır.

En önemlisi, "sahte devrimcilik" gelişiyor ama ideolojilerinin sınıf uzlaşmacı karakteri yerli yerinde duruyor. Türkiye devrimini ilgilendiren her konuda batağın içindedirler. Toplu sözleşmeler ve devrim savaşımı, devrimci durum, ulusal burjuvazi, CHP, sosyal demokrasi, cephe, hegemonya, dünya devrimci merkezi, parlamentarizm, Kürt sorunu, ordu, ileri demokratik halk devrimi, illegalite-legalite, parti örgütlenmesi, Leninci disiplin.... Devrimci hareketi yakından ilgilendiren önemli ne konu varsa hepsinde bataktadırlar. Ama bu gerçeğin kendiliğinden işçi sınıfına doğruları göstereceğini kimse düşleyemez. Lenincilerin bugünkü en önemli görevi bu oportünist ideolojiyi her yanıyla işçi sınıfına açık etmektir.

TKP içindeki açık savaşım ideolojik-teorik alanda da Lenincilere büyük güç verdi. Bu oluşumun genel çizgilerini şöylece özetleyebiliriz:

Bir kez Lenincilerin teorik kadrosunun bilgi birikimi ve *üretkenliği* son 4 ay içinde, son 4 yılda olduğundan daha fazla arttı. Veriler ortada. Yalnızca bu olgu, Lenin'in açık savaşım derken ne denli haklı olduğunu kanıtlar. Yığınlar önünde açık savaşımdan kaçınma kadroları pasifleştirir, verimsizleştirir, memur kılığına sokar. Açık savaşım yaratıcılığı, üretkenliği, dinamizmi artırır.

Leninci teorik kadro son 4 ay içinde, yine son 4 yılda olduğundan çok daha fazla *sayıca* arttı. *İşçinin Sesi*'ne yazan yoldaşların oranı ortada. Bu da açık savaşımın, tutuklanmış yetenekleri nasıl dolu dizgin geliştirdiğini kanıtlar.

Sonra, Leninci kadroların genel olarak teorik düzeyi de 4 ay öncesine kıyaslanmayacak denli yükseldi. Bu da abartma değildir. Herkes kendinden biliyor. Herkes Marks'ın, Engels'in, Lenin'in, Stalin'in temel yapıtlarını içer gibi okuyor, Türkiye' nin somut koşullarına vuruyor.

Tüm bu gelişmeler oportünizmin gerçek yüzünü işçi sınıfına gösterebilmemiz için çok daha elverişli koşullar yaratıyor. Bir yandan bu gelişmeyi her yönüyle desteklemek ve daha da hızlandırmak, öte yandan bu gelişmenin sağladığı olanaklarla işçi sınıfı içine daha hızlı dalmak zorundayız. Hem teorik, hem pratik alanda militanların girişkenliğine güveniyoruz. Ve tüm sınıf savaşları tarihinin öğrettiği bir gerçeğe güveniyoruz: *Nerede en yüksek gereksinim varsa, en yüksek eylemcilik ve en yüksek bireysel ve yığınsal girişim orada ortaya çıkar.*

Tasfiyecilik ihbarcılıktır

Ahmet Akar

Menşeviklerin ülke çapında giriştikleri tasfiye operasyonu sürüyor. En bilinçli, en savaşkan kadrolar ihraç ediliyor, tehdit ediliyor. Koca örgütleri gerekirse gözden çıkarırız diyorlarmış. Bu likidatörlüktür.

İşçinin Sesi, tasfiyelere karşı tavrını açık koydu: Örgütlerimizi bırakmayacağız! Onları Leninci çizgiye çekmek için vargüçle savaşacağız! Her milimetre karesini savunacağız, çarpışacağız! Böylece, hem Leninci kadrolar oportünizme karşı savaşta pişecekler, hem de asıl savaşan militanların çoğunluğunu kazanmak olanağı doğacaktır.

Menşeviklerin silahı geri tepiyor. *İşçinin Sesi*'nde bir okuyucu mektubunda belirtildiği gibi, "Bizi attıklarını sanıyorlar, gerçekte kendilerini soyutluyorlar".

Ama tasfiyelerin çok iğrenç, alçakça bir yüzü daha var. *Polise ve faşistlere ihbar*. Dolaylı, ancak *açıktan* ihbar. *İşçinin Sesi* taraftarı diye demokratik örgütlerden ihraç edilen her militan, MİT'ine, faşistine bir hedef gösteriliyor. Bunun acı sonuçları şimdiden görülmeye başladı.

Güneydoğu illerimizden birinde iki yoldaşımızın faşistlerce pusuya düşürülmesinde, ağır yaralanmasında, oportünistlerin bu işlevlerinin payı vardır.

Oportünistler şunu bilsin: Çok tehlikeli bir yoldalar. Örgütlerimizi, yoldaşlarımızı bu yönden de savunacağız.

Biz, Leninci kadrolara düşen görev, uyanıklığı artırmak, kendimizi silahlı saldırılara karşı savunmak, aynı zamanda sempatizanlarımızı da savunmaktır.

Tasfiyecilik ve ihbarcılıkla ideolojik savaşımdan kaçmak isteyen oportünistlerden hesap soracağız.

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi susturalım!

Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!

Faşist katillere ve onları kayıranlara karşı
herkese silâh taşıma hakkı!

Faşistlere destek olan tekellerin
ve toprak beylerinin mallarına el koyalım!

Faşizmi besleyen parababalarını
cezalandıralım!

İŞÇİNİN SESİ

Üçüncü Program ve Görevlerimiz

R. Yürükoğlu

TKP'nin kutlamakta olduğumuz 59. kuruluş yıldönümü, Türkiye komünist hareketi için gerçekten kritik bir anda geldi. Sorunlar büyüdü, farklı teorik yanaşımlara, farklı siyasetlere, yoğun bir tartışmaya dönüştü. Bugün TKP'de Lenincilerin zorlamasıyla, *yığınlar önünde* bir savaşım sürüyor.

Atılım'ın sayfaları cilalı sözler, büyük cümlelerle dolu. Ama bunlar sorunları çözmeye yetmiyor. Onun için, bugünlere nasıl geldiğimizi, bugünkü savaşın anlamını, önümüzdeki sorunları ve bunların çözüm yolunu kısaca ele almak yararlı olacaktır.

Türkiye Komünist Partisi'nde bugün yürüyen savaşımın *özü, içeriği* partinin Leninci bir programa sahip olması sorunudur. Günlük savaşım içinde ortaya çıkan, hepimizin gayet iyi bildiği ciddi siyasal ve taktik farklılıklar, Üçüncü Programın eklektik ve yer yer oportünist yapısınca körükleniyor.

Lenincilerin kişilerle alıp veremedikleri birşey yoktur. Kişiler belirli bir siyasetin aracı olduğu kadarıyla önemlidir. Asıl sorun ideolojik ve siyasaldır. Ve de bugün parti içinde oportünizm, ortacılık, Leninizm olarak üç ayrı eğilim belirmişse, bunda TKP'nin derin yanlışlar, eksikler, tutarsızlıklar taşıyan Programının önemli katkısı vardır.

Lenin, "Şimdiye kadar yok olan bütün devrimci partiler güçlerinin kaynağını göremedikleri, zayıflıklarını tartışmaktan korktukları ve kendini beğenmişliğe düştükleri için yok oldular. Ne var ki biz yok olmayacağız çünkü bu zayıflıklarımızı tartışmaktan korkmuyoruz ve onların üstesinden gelmeyi öğreneceğiz" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.33, s.311)

Biz, Lenin'in öğüdünü tutuyoruz, eksiklikleri ve yanlışları tartışmaktan korkmuyoruz. Bunu örgütümüzün geleceği için yapıyoruz. Yanlışların açık tartışmasından korkanların "öfke"leri, dedikoduları, engelleme çabaları bizi yıldırmayacaktır.

Bir komünist partisinin yanlışlarına karşı tutumu, onun Leninciliğinin başlıca ölçütüdür. Lenin'in aşağıda okuyacağımız çok önemli sözleri buna kanıttır.

> "Bir siyasal partinin kendi hatalarına karşı tutumu, partinin ne denli içten olduğunu, sınıfına ve emekçi halkına karşı yükümlülüklerini pratikte ne denli yerine getirdiğini değerlendirmenin en önemli ve güvenilir yollarından biridir. Bir hatayı açık yüreklilikle kabul etmek, nedenlerini saptamak, ona yol açan koşulları çözümlemek ve onu düzeltme araçlarını belirlemek, bu ciddi bir partinin denek taşıdır. Bu, partinin görevleri nasıl yerine getirmesi gerektiğini ve sınıfını, daha sonra da yığınları nasıl eğitmesi, yetiştirmesi gerektiğini gösterir" (Lenin, c.31, s.57).

Parti içindeki hataların, eksiklerin en ufak ayrıntısına dek tartışılması, parti içi savaşımın önünün tıkanmaması gerekir. Parti kendini ancak bu yoldan geliştirebilir. Yanlış eğilimleri saflarından ancak bu yolla ayıklayabilir.

Hataların ve yanlışların tartışılmasını, ne çeşit parlak cilalı sözlere sarıp sarmalayarak olursa olsun engellemeye kalkmak, TKP'ye yarar değil, zarar getirir.

Yazık ki, Bilen yoldaş, *Atılım*'ın Eylül 1979 sayısına yazdığı, *"TKP 60'ına Bastı"* adlı yazıda tam da bunu yapıyor, ideolojik savaşımı engellemeye çalışıyor. Şöyle diyor:

> "Komünist Partisi, biz komünistler Lenin'in daha bir öğüdünü hiç kafamızdan çıkarmıyoruz. Lenin der ki: *"Biz düşman karşısında bile yanlışlıklarımızı gizlememeliyiz. Bundan korkan devrimci değildir."* *"Soğukkanlılığı ve dayancı kaybetmemek, geçmişte yapılan hataları sistemli düzeltmek, işçi yığınları arasında, sendikalarda ve bunların dışında çoğunluğu kazanmak için direşken çalışmak."*
>
> Evet biz, Türkiye Komünist Partisi üyeleri, biz komünistler eylemlerimizdeki zayıflıkları, yanlışları hiçbir zaman sessizce geçirmedik, geçirmeyeceğiz. Tersine bu zayıflıklardan ve yanlışlardan daha hızla ve büsbütün kurtulmak için eleştirilerden sakınmayacağız. Ama bununla partimizi gevezelik kulübüne çevirtmeyeceğiz. Biz komünistler bu eleştirileri yıkıcı değil, yapıcı bir biçimde, partimizin Leninci birliğini daha da pekiştirmek için, örgütlü olarak yapıyoruz, yapacağız" (İ. Bilen, *Atılım*, Eylül 1979).

Bilen yoldaşın bu sözlerini ayıklayınca, şu üç fikirle karşılaşıyoruz: 1) TKP, zayıflıklarını, yanlışlarını hiçbir zaman sessizce geçiştirmedi, eleştiri-özeleştiri mekanizmasını işletti. 2) Ama partiyi tartışma kulübüne çevirmek olmaz. 3) Hem de eleştiriler, yıkıcı değil, yapıcı, örgütlü olmak zorundadır.

Birinci fikir çok su götürür yoldaşlar. TKP üst yönetiminde ve buna bağlı olarak tabanında eleştiri-özeleştiri mekanizmasının işletildiği çok su götürür. TKP içinde (bırakın yığınlar önündeyi, parti içinde) eleştiri-özeleştiri (üstün altı paylaması anlamında değil, gerçek bir eleştiri-özeleştiri) işletilmemiştir. Söylenebilir mi, nerede, ne zaman işletilmiş? Konferans'da mı? MK Plenumu'nda mı? İşletilmedi. Parti basınında mı? İşletilmedi. İşte bu nedenle, Bilen yoldaşın bu sözleri ancak "zevahiri kurtarma" çabası olarak yorumlanabilir.

İkinci fikir, apaçık, parti içi tartışmayı "devrimci" kılıf altında önleme çabasıdır. Bir komünist partisini tartışma kulübüne çeviren tartışmalar neler olabilir? Ülkenin ve devrimin sorunlarından uzak soyut entellektüel tartışmalar, boş gevezelikler olabilir. Son aylarda yükselen tartışmaları ise hiçbir iyi niyetli komünist "tartışma kulübü eğilimi" olarak yorumlamıyor. O zaman bu sözleri yazıya katmanın amacı bellidir. Türkiye komünist hareketinin hiçbir döneminde girmediği denli yaygın, yaratıcı ve teorik düzeyi olan tartışmayı önleme çabasıdır.

Üçüncü fikir, *"örgütlü eleştiri"* ile *"yıkıcılık-yapıcılık"* kavramlarını birleştirdiğine göre mantığı, örgüt içinde yapılan eleştiri yapıcı, yığınlar önünde yapılan eleştiri yıkıcıdır biçimindedir... Nereden nereye geldiler... Aynı *Atılım*, Şubat 1977'de ideolojik savaşımın önemini vurgularken Lenin'den şu alıntıyı yapıyordu:

> "Lenin der ki, 'Kongre kararlarının en geniş ölçüde tartışılmasını sağlamalıyız. Her parti üyesinden bu kararlara bilinçli ve eleştirisel tutum istemeliyiz. *İşçi sınıfı örgütlerinin* şu veya bu kararı desteklediklerini, yahutta desteklemediklerini açıkça söylemelerini sağlamalıyız. Biz demokratik santralizmi gerçekten, ciddi olarak uygulamayı, parti sorunlarının bilinçle çözümüne işçi yığınlarını çekmeyi kararlaştırdıysak bu tartışmayı *basında, toplantılarda, derneklerde ve guruplarda* yürütmeliyiz' (Lenin, c.13, s.64)" (*Atılım*, Şubat 1977) (abç).

Lenin'in bu söyledikleriyle, Bilen yoldaşın yukarıdaki paragrafını karşılaştırın, nereden nereye gelindiği çok açık ortaya çıkar.

Yıkıcı eleştiri, *haksız* eleştiridir. Yapıcı eleştiri, *haklı* olan ve de *çözüm yolları* öneren eleştiridir.

Örgütlü eleştiri, yani örgüt içinde eleştiri sorununa geçmeden önce bir noktaya dikkat çekelim. Bilen yoldaş o yukarıda okuduğumuz sözleri böyle birdenbire, acaba neden söylemiştir? Neden eleştiri yapılabileceğini sözde kabul etmek ama getirdiği devrimci gözüken kısıtlamalarla önlemek çabası içine girmiştir? Bu zorunluluğu neden hissetmiştir? Çünkü yoldaşlar, Türkiye komünist hareketi açık tartışma fikrini son hızla benimsemektedir. Açık tartışmanın önüne artık ancak dolaylı kuşatmalarla geçilebilir.

"Örgütlü eleştiri" yani örgüt içinde eleştiri sorununa gelelim. Oportünistlerin ve ortacı oportünistlerin Lenincileri her zaman ve her yerde olduğu gibi bizde de örgütsel açık "yakalayarak" vurmaya çalışacakları biliniyordu. Bu nedenle, *İşçinin Sesi* Yayınları, Cemil Silahtar yoldaşın *Parti Disiplini* adlı kitabını yayınladı. Tartışmanın nerede, nasıl yapılacağı konusunda, tüm komünistler bu kitabı okumalıdırlar.

Oportünistler de, ortacılar da partinin gizli çalışmasıyla, açık ideolojik savaşımı birbirine karşıt gibi göstermeye çalışıyorlar. Oradan da "likidasyon" gibi gülünç, yanlış kullanılmış bir suçlamaya varıyorlar. Ama öyle değildir. Konspirasyonu ideolojik sorunlara taşımak işçi sınıfına, emekçi halka ihanettir. Tüm sorunlar enine boyuna, apaçık tartışılmak zorundadır. Açık tartışma militanların ve işçi sınıfının bakışını açıyor, çıkan sonuçlar çok daha köklü oluyor. Kimse de gizlenemiyor köşelere. Herkes ne ise, hem partinin, hem yığınların önünde gerçek kişiliğiyle ortaya çıkıyor. Onun için, yığınların önünde tartışmaktan başka Leninci bir yöntem yoktur.

Programın yanlış ve tutarsız yönlerini tartışmaya geçmeden önce son bir noktayı vurgulayalım. Lenin, Menşeviklerle olan ideolojik ve örgütsel farklılıklarını ayrıntılı olarak sergiledikten sonra "bize görüşlerimizi *tam olarak savunma hakkı tanındığı sürece* kendi başına bu farklılıkları tek bir partide birlikte çalışmaya engel olarak görmeyiz" (Lenin, c.8, s.13) (abç) demiştir. Türkiyeli Leninci komünistlerin tutumu da böyle olacaktır!

TKP'NİN ÜÇÜNCÜ PROGRAMINI DÜNÜ VE BUGÜNÜYLE NASIL DEĞERLENDİRMELİYİZ

TKP'nin Üçüncü Programı, içinde Leninci ve oportünist görüşleri birlikte (hem de her konuda birlikte) taşıyan bir programdır. Üçüncü Program *kendi kendiyle çelişen* bir programdır. Programı değerlendirirken bu gerçeği her zaman akılda tutmalıyız.

Programın yazıldığı dönemde üç ayrı eğilim vardı, bugün de vardır: Oportünizm, ortacılık, Leninizm. Leninciler o dönemde güçsüzdüler, ideolojik düzeyleri yüksek değildi, pek çok sorunu da yeterince kavramamışlardı.

Programın ve Lenincilerin Programa karşı tutumlarının bugününe geçmeden önce, Programın ortaya çıkış sürecini iyi anlamamız gerekiyor. Birdenbire bugünlere nasıl geldik? Böyle Program bugünü getirir, kaçınılmaz. Kendi içinde çelişen bir Programdan, ciddi farklılıkların oturduğu bir örgüt çıkacağı apaçık bellidir.

Peki, bu Program nasıl ortaya çıktı? İşte onu, o ortamı, o süreci anlamak, aynı zamanda Lenincilerin o günlerdeki ve ondan sonraki 7 yıl içindeki tutumlarını da anlamak demek olacaktır. Lenincilerin gerçek gelişim çizgisini açık yüreklilikle halkımıza açık etmek de bizce Programı eleştirmek denli önemli bir görevdir.

I

PROGRAMIN DÜNÜ

Program nasıl bir ortamda doğdu? 1973'e gelindiğinde, TKP'nin Programı yoktu, Tüzüğü yoktu, yayını yoktu, örgütü yoktu, yeni yeni birşeyler oluyordu. Bunlar parti yayınlarında açıklanmış, hepimizin bildiği şeylerdir. 1932'de yapılan 4. Kongre'den bu yana da kongresi toplanmamıştı. Demek ki, yoldaşlar 1970'lerin başında gerçek bir parti yoktu ortada. Bunun adı *likidasyondur*. Kişisel kahramanlıklar ne olursa olsun, koca bir tarihsel dönemi kaplayan *likidasyon!*

Bilen yoldaş, Eylül 1979 *Atılım*'ına yazdığı son yazıda Lenincileri likidatörlükle suçlamaya getiriyor. Likidasyon, partinin kapısına kilit vurmak demektir, partiyi eritmek, yok etmek demektir. İşte o Lenincilerde yoktur.

Öte yanda, TKP'nin koca bir tarihsel dönemini kapsayan gerçek likidasyonun *nedenleri* ve *suçluları* nedense bir türlü açıklanmamıştır! Cezalandırılmamıştır. Biz onlara sorduk. Tek suçlu, vur ölmüşe cinsinden, ölen genel sekreter miydi, Yakup Demir yoldaş mıydı? Nerededir bunun yanıtı?

Evet, likidasyonun nedenlerini de, suçlularını da açıklayamazlar. Bu nedenle klasik bir ortacı kaytarmacılıkla ve de "Leninciler geriye değil, ileriye, geleceğe bakar" yollu bir demagojiyle sorunun üstü örtüldü. Koca bir tarihsel dönemi kapsayan likidasyon için yazılanları aşağıya alıyoruz. Dikkat edin, öyle bir "hamaset" var ki, adamı alıp götürüyor. Ama hiçbir şey söylemiyor. Okuyalım:

> "1932'de Dördüncü Kongre değişen koşulları gözönüne alarak, İkinci Programın değiştirilmesini kararlaştırdı. ... Dördüncü Kongre'nin aldığı kararın uygulanması, yani Üçüncü Programın hazırlanması *gecikti*. Bu gecikmenin nedeni, sürekli ağır terör, çok zor gizlilik koşulları, parti yönetiminde uzun süre oportünistlerin Program ve Tüzüğün yenilenmesi önerilerine aldırmamalarıdır" (*TKP Programı*, s.4) (abç).

> "Partimiz zor bir durumdan kurtuldu, dar boğazlardan geçti. Parti Leninci savaş yörüngesine oturdu. Bu silkinme ve kalkınma atılımına parti MK Politik Bürosu'nun 24 Mayıs 1973 oturumunda aldığı kararlar yol açtı. Konferans bu tarihsel gerçeği saptadı" (*TKP Programı*, s.9).

> "Türkiye Komünist Partisi, partimiz, uzun yıllardır kongre, genel bir forum yapmamıştır. IV. Kongreden bu yana çok uzun yıllar geçmiştir. Bu arada ancak Merkez Komitesi'nin sıra ve olağanüstü Plenumları olmuştur. Zaman aşımı uzundur. Bunun nedenlerini araştırmak, incelemek, söz yok, gereklidir. Bu, partimizin savaş tarihi içinde olmuştur, geçmiştir. Bundan ders çıkarmak zorunluktur.

> "Biz, komünistler, Leninci gerçekçiyiz. Komünist morali her zaman temiz tutarız. Olgular direngendir. Mızrak çuvala sığmaz. Partimiz, uzunca bir süreç, uyuşuk, *beceriksiz* kalmıştır. Yığınlardan, politik yaşamdan, savaştan kopuk kalmıştır. Bir bakıma erimiştir. Bu olguyu yalnız nesnel (objektif) koşullara: Burjuvazinin uygulayageldiği yasaklara, sert baskılara, sıkıyönetimlere yükleyemeyiz. Burjuvazinin 55 yıl boyunca sürdürdüğü sert terör partinin gelişmesini engellemiştir. Ama bu nedenlerin hepsi değildir. Bunun, böylesi bir durumun nedenlerinden biri de partinin genel yönetiminde *yeteneksizliğidir. Kimi yöneticilerinin, çoğu kez* Leninci çizgiden kaymalarıdır. Böylesi bir durum, sonsuz sürüp gidemezdi. Buna kesinlikle son vermek zorunluktu. Silkinmek, partiyi ayağa kaldırmak, onu savaş yörüngesine oturtmak sorunu boylu boyunca karşımıza dikilmişti. Bu, kesinlikle çözüm bekleyen güncel, ertelenemez bir sorun olmuştu.

> "Biz, komünistler, savaşkan devrimciler, Leninciler, *geriye değil, ileriye, geleceğe bakarız*" (*TKP Programı*, s.34-35) (abç).

Seçilen sözcükler ne ilginç. "Yeteneksizlik", "kimi yöneticiler", "çoğu kez Leninci çizgiden kayma", 41 yıllık bir "gecikme", vb. Açık konuşur izlenimi uyandırıyor, sorunu kabul eder gözüküyor, "nedenlerini araştırmak, ders çıkarmak, söz yok, gereklidir" diyor. Hemen ardından, "biz geriye değil, ileriye bakarız" diyerek, tüm verdiklerini geri alıyor.

Bu, Bilen yoldaşın genel tutumu. Önce sorunu kabul eder yollu birkaç cümle. Ardından bir başka cümle daha ve herşey geri alınıyor. Aynı tutumu Temmuz 1979 *Atılım*'ındaki "TKP 60'ına Bastı" yazısında da bulursunuz. Önce, biz hep açık tartışmadan yanayız diyor, süslüyor. Ardından, bizi tartışmaya çekmek istiyorlar, gevezeliğe yer yok, sınıf savaşı var diyor ve daha yeni yeni başlayan tartışmaya kilit vurmaya çalışıyor.

Oysa biz likidasyonun *nedenlerini* ve *suçlularını* sorduğumuz zaman bugünü bırakıp tarihçiliğe dalmış olmuyoruz. Tersine, *bugünü* sormuş oluyoruz.

Bir başka soruna geçelim. Kurulduğundan bu yana koca bir tarihsel dönem TKP neden gerçek bir savaş yürütemedi, neden yığınlarla bağlanamadı? Neden partinin savaşı, genelinde büyük çilelere göğüs geren, kahramanlığı günlük iş haline getiren ama yığınlarla bağlanamadığı için dar gurup çekişmelerinden, kişilik çatışmalarından kurtulamayan bir savaş olarak kaldı? Bu soru, yukarıda sorduğumuz "likidasyonun nedenleri ve sorumluları" sorusundan oldukça farklı bir sorudur ve daha toplumsal ve genel bir yanaşımla yanıtlanmak ister. Üstteki sorunun tam ve doğru yanıtı bizim bilgimiz dışındadır, onlara soruyoruz. Ama bir anlamda sosyolojik bir soru olan bu ikinci soruyu kısaca yanıtlayabiliriz.

TKP'nin, kurulduğundan bu yana yığınlarla gerçekten derinlere inen bağlarla bağlanamayışının bizce *iki* temel nedeni vardır. Biri nesnel, biri özneldir.

TKP'nin, işçi sınıfını kavramış, süregen ve gerçek bir güç olarak ortaya çıkamayışının nesnel nedeni, toplumun o dönemdeki ekonomik gelişme düzeyidir. Türkiye'de fabrika aşaması 1950'lerle birlikte gelmiştir. Gerçekten güçlü bir işçi sınıfı 1960'larda oluşmuştur. İşçi sınıfını örgütleyecek, onun lideri olacak gerçek bir işçi sınıfı partisi, komünist partisi ancak bu dönemlerle birlikte bir *"toplumsal gereklilik"* olabilirdi. Ve de öyle oldu. Türkiye komünist hareketinin 1970'lerde ve bugün ulaştığı derinlik ve yaygınlık, tarihinin hiçbir dönemiyle kıyaslanmayacak denli ileridir. Türkiye toplumundaki nesnel değişimi en başa oturtmadan, hiçbir öznel etkenle bu gelişim açıklanamaz. Açıklanırsa da bilimsel olmaz.

Gerçekten güçlü bir işçi sınıfı ve onun savaşımı ortaya çıkmadan da komünist partisi kurulabilir. Bir kez, ideolojinin belirli bir bağımsızlığı ve kendi içinde sürekliliği vardır. Kapı komşumuz olan devrimini yapmış, dünyayı yerinden oynatmış Sovyetler Birliği'nin derin özendirici etkisi süregendir. Az da olsa, çok güçsüz de olsa varolan işçi yığınına yaslanılabilir vb. Ve bir komünist partisi kurulabilir.

Bu durumda, yani partinin, sınıfın komünist partisine olan gerçek gereksiniminden önce tarih sahnesine çıktığı bir durumda, partinin önünde zorlu sorunlar birikmesi kaçınılmazdır. Örgütsel ve ideolojik varlığını koruyup geliştirecek, işçi sınıfının gelişme basamaklarını tırmanma sürecini hızlandıracak, siyasal polise karşı kadrolarının sürekliliğini koruyacak, vb. Tüm bunlar yapılabilirdi. Partinin, gerçek bir toplumsal gereklilikten önce ortaya çıkışı, bunların olabilmesine engel değildi. O, yalnızca nesnel güçlüklere işaret eder.

TKP neden örgütsel ve ideolojik varlığını koruyup güçlendiremedi, yeni kuşaklara, örneğin bugünkülere bir ya da iki yoldaşın varlığı dışında gerçek bir örgüt ve ideoloji birikimi devredemedi? (Örgütün durumuna değinmiştik. İdeolojik alan ise tam bir *çöldür.*) TKP, siyasal polise karşı kadrolarının sürekliliğini neden koruyamadı?

Bu sorular bizi ikinci nedene bağlıyor: *Teorik düzeyin düşüklüğü*. En kötüsüyle, küçük fakat işleyen Leninci bir parti olunamadıysa bunun öznel nedeni teorik düzeyin düşüklüğü, bir anlamda teori düşmanlığıdır. Partinin ideolojik alanının tam bir çöl oluşu bunun kanıtıdır. "Eski kuşaklar"dan parti dışına düşmüşleri bir yana, hele partide kalmışların durumu iyice kötüdür. Son 15 yılda yazdıklarını iyi biliyoruz. *Güneşli Dünya, Sovyetler Birliği'nde 12 Gün, Alman Demokratik Cumhuriyeti, 7 Sosyalist Ülkeden*, ve bunlar gibi daha birkaç şey. Bunlar, proletarya enternasyonalizminin kanıtları değildir. Ülkedeki devrim hareketinin sorunları üstüne tek bir *bilimsel*, Marksçı-Leninci çalışma verme, sonra bunları, hem de teorik bir içerikle değil, "Turizm" yanaşımıyla yaz, bu proletarya enternasyonalizmi değildir!

Evet, TKP'nin uzun on yıllar süren güçsüzlüğünün altında yatan öznel neden, teorik düzeyin düşüklüğü, bir anlamda teori düşmanlığıdır.

Bu iki temel neden dışında daha pek çok neden sayılabilir. Ama bunların tümü, bu iki temel güçsüzlük üstüne oturduğundan etkili olabilmiştir.

Bir başka soruya geçelim. 1973'le başlayan atılım dönemini hazırlayan nedenler nelerdir? Öyle ya, 1973 Politik Büro toplantısı gökten mi düştü?

1950'lerle birlikte fabrika aşamasının gelişi, 1960'larla birlikte güçlü bir işçi sınıfının ortaya çıkışı, 1973 atılımını yaratan en önemli ekonomik ve toplumsal nedendir. İşçi sınıfı gelişiyor, savaşları yükseliyor. İşçilerin ileri kesimleri, sınıfsal içgüdüleriyle komünist partisi aramaya başlıyor. Ona bakıyor, olmaz, buna bakıyor olmaz, hiçbirisi komünist partisi değil. Toplumda komünist partisine gerçek bir gereksinim doğuyor, büyüyor. Bu gereksinim geliyor, olmayan kapıya vuruyor durmaksızın, zorluyor. Toplumsal bir olgu.

1973 atılımında, ülkemizdeki devrimci durumun da büyük etkisi vardır. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de dediğimiz gibi, "1968'lerden bu yana derinleşerek gelen toplumsal ve siyasal bunalım, bunalımdan gerçek çıkış yollarını gösterecek ideoloji ve örgüt gereksinimini de yanında getirmiştir" (R.Yürükoğlu,*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, s.135).

Belli ki, o ideoloji Marksizm-Leninizmdir, o örgüt, illegal örgütlenmiş komünist partisidir.

Yine aynı dönemde, kapitalizmin hızla gelişmesi ve ekonomik-toplumsal-siyasal bunalımın ülkeye çökmesi sonucunda yığın savaşımı yükseliyor, devrimci hareket genişliyor. İşçisiyle, öğrencisiyle, aydınıyla, köylüsüyle komünizmi benimseyen, komünizm için ölmeyi göze alarak savaşa dalmış bir yığın çıkıyor ortaya. Toplumun her yanından çıkıp gelen baskılar, partinin olmayan kapısının önüne yığılıyor.

"Tüm bu ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişimler, bir yanıyla, partinin içine düştüğü likidasyonu kırabilmesinin nesnel tabanını yaratırken, öte yandan bu *likidasyonu kırmaya zorlamıştır*" (R. Yürükoğlu, agy, s.135) (abç).

Öte yanda, uluslararası işçi ve komünist hareketinde 1965'le başlayan dönem de, uluslararası yönden elverişli bir ortam yaratmıştır.

Tüm bu etkenler birleşerek partinin, ne kadarsa o kadarla, hareketlenmesini zorlamıştır. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de 1973 atılımının parti içi nedenlerini şöyle değerlendirmiştik:

> "Parti içi nedenler arasında ise en önemlisi, liderin, Bilen yoldaşın rolüdür. Yukarda değindiğimiz nedenlerin tümü bu prizmadan geçerek gün ışığını görmüştür. Leninizm, liderin can alıcı önemini her zaman kabul eder. Ayrıca TKP için, bu rolün önemini arttıran bir başka olgu daha vardır. Likidasyon döneminde parti eridiği, eritildiği için "tabanın zorlaması"ndan pek söz etme olanağı yoktur" (R. Yürükoğlu, agy, s.135).

Gerçekten, o dönemde, partinin çarklarının yeniden dönmeye başlamasında Bilen yoldaş, önemli, olumlu bir rol oynamıştır.

TKP'nin 1973'le birlikte girdiği yeni dönemin altında yatan en önemli nedenler bizce bunlardır.

1973 Atılımının Değerlendirilmesi

Buraya dek söylediklerimizden çıkan bir sonucu belirleyelim. 1973 atılımı, geçmişin günahlarını omuzlarında taşıyan ve içten bir özeleştiri ile bu günahlardan kurtulma yolunu seçmeyen küçücük bir eski kadro ve sınıf savaşının henüz amatörü olan gencecik çocuklarla gerçekleşmiştir. Bugün geriye baktığımızda 1973 atılımının tüm *eski günahları* içinde taşımış olduğunu görebiliyoruz.

Kanıt mı gerekiyor? Üç kanıt gösterelim. Bunlardan iki tanesi *tarihsel önemi* olan kanıtlardır.

Birinci kanıt: Politbüro'nun 1973'de yayınladığı Program taslağında, *proletarya diktatörlüğü* kavramı yer almamıştır! O taslakta proletarya diktatörlüğü kavramı yoktur!

"Ne var yani, sonradan eleştiriler geldi ve düzeltildi" denebilir ama bunun tartıştığımız konu açısından bir önemi yoktur. Program taslağını okuyan Lenincilerin eleştirisi ile Programa proletarya diktatörlüğü kavramının konuşu, Programı ilerletmiştir. Ama tartıştığımız bu değildir. Bizim göstermek istediğimiz, 1973 atılımını yürüten Politik Büro'nun kendi başına oturup kendi görüşlerini döktüğü Program taslağına, bu kavramı almamış oluşudur. Onların ideolojik konumlarını bundan daha iyi ele veren bir kanıt olur mu?

İkinci kanıt: Yine aynı Program taslağında Türkiyeli yerine *Türk* kavramı yer almıştır! "Türk işçileri", "Türk komünistleri", vb.

Burada da yukarıdaki süreç işlemiştir. Eleştiriler gelmiş ve kavramlar düzeltilmiştir. Ama bu da, dış etkilere açılmadan önce Politik Büro'nun kendi gerçek ideolojik eğilimini ele veren güçlü bir kanıttır.

Program ve Görevlerimiz'in görevi, Programın değişmesi gereken yanlarını ve bugünkü ideolojik dağınıklık ortamına nasıl geldiğimizi göstermektir. Bu nedenle konunun pek çok yönü bu görevin dışında kalıyor. Ama bir gün mutlaka aramızdan yoldaşlar çıkacak ve 1973 yılında dağıtılmış olan Program taslağı ile Programın son biçiminin karşılaştırmasını da yapacaklardır. O zaman 1973 atılımını gerçekleştiren kadronun teorisizliğine, yukardaki iki kanıt yanında daha çok kanıt eklenecektir. Çünkü yapılan yığınla eleştiri arasından ancak bunlar düzeltilebilmiştir.

Üçüncü kanıt, Programdaki *sık tekrarlar*dır. Aynı konudaki çeşitli görüşler tek başlık altında toplanmamış, tüm sayfalara serpiştirilmiştir.

O yıllarda başka türlü düşünmüştük. Belki yoldaşlar Türkçeyi iyi kullanamıyorlar, dağınık bir uslupla yazıyorlar demiştik. Aradan geçen 7 yılın öğrettikleriyle şimdi görüyoruz ki, onlar o tekrarları yapmak zorundaymışlar. O tekrarları yapmak, her sayfaya her türlü görüşü serpiştirmek zorundaymışlar. Aynı konuların değişik sayfalara serpiştirilmesi, partideki değişik çizgilerin *ödün* siyasetiymiş. Hem "kavga çıkmasın" diye tüm görüşleri koymak gerekli, hem de okuyan bu çelişkili formülasyonları kolayca görememeli. Açıkçası ortacı yöntemlerle "kalkınma", ta baştan bugünlerin tohumunu içinde taşımış.

Bu üç kanıttan açıkça görülüyor ki, 1973 atılımı, eski günahları da içinde taşıyan bir atılım olmuştur. Ne var ki, *evrim yoluyla devrim olmuyor!* Eski kötüyü yıkmadan, oportünizmi eleştirmeden, onunla bağları koparmadan partiyi kalkındırmak olmuyor. Bu günlerin geleceği, o atılımın taşıdığı tutarsızlıklardan, samimiyetsizliklerden belli idi.

Lenincilerin Tutumu

Gelelim bir başka yana. Programa ve sonraki gelişmelere karşı Lenincilerin tutumu nasıl oldu?

Şunu baştan söyleyelim ki, "*proletarya diktatörlüğü*" ve *Türkiyeli* kavramlarının Programa girmesi Lenincilerin varlığı, eleştirisi sonucudur. Şimdi, "proletarya diktatörlüğünü savunuyoruz" diyorlar, taslağı yazarken neden koymadılardı? Bu iki nokta, Lenincilerin onuru olarak kalacaktır.

Oportünizm de, onun en tehlikeli biçimi olan ortacılık da hep bilgisizlik üstüne oynuyor. Geçmiş ve güncel gelişmeleri bilmeyenlerin iyi niyeti üstüne oynuyor. Dün de bugün de öyle.

Programın yazıldığı dönemden bu yana 10 yıl, 7 yıl geçti. O zamanlar Leninci kadrolar, gençliğin, toyluğun, idealizasyonun, siyasal saflığın derin etkisi altındaydı. Bugün tam izleri silinmiş değil belki, ama o gün bambaşkaydı. Leninciler devrime gönül vermiş militanları, bugün, "idealizasyona kapılmayın, gerçeğin olduğu gibi yüzüne bakın" diye uyarıyorlar. Çünkü o dönemde bunlar onlarda fazlasıyla vardı. Evet, o dönemdeki gençliği, siyasal saflığı, idealizasyonu, hayalciliği, romantizmi dikkate almadan Leninci kadroların on yıl içindeki tutumu doğru değerlendirilemez.

Bir başka önemli gerçeği daha dikkate almadan yine değerlendirilemez. Kimse anasının karnından dört dörtlük Leninci olarak doğmuyor. Bilgi de azdı. Leninciler, bazı konularda baştan haklıydılar, doğru yoldaydılar, çünkü onlar Leninizmi Lenin'den öğreniyorlardı. Örneğin, Programda proletarya diktatörlüğü kavramı yer almazsa alırsın kasketini. Sonra, Türkiyeli yerine Türk denemez. Bunları öğrenmişlerdi. Öğrendiklerinde de direndiler. Ama o gün bilinmeyen şey çoktu. Bildiğinde direndi, bilmediğini yuttu. Bu nedenle, o dönemde Lenincilerin tutumu, görülebilen eksikleri, yanlışları eleştirmek, düzelmesi için çalışmak yönünde oldu, ama "uslu" biçimde, gürültü koparmadan.

Lenincilerin o dönemdeki bu tutumu *bilinçli* bir siyaset değildi. İdealizasyon ve bilgisizlik üstünde kendiliğinden gelişen iyi niyetli bir tutum alıştı. Ama bir yandan da hızla Leninizmin derinlerine inme süreci yaşanıyordu, siyasal deneyim yükseliyordu. Bu gelişim, o dönemin sonuna doğru, Lenincilerin kendiliğinden oluşan tutumlarını *bilinçli bir siyasete doğru* çevirdi: Yanlışları, eksikleri yüksek sesle ortaya dökmeyelim, doğrulara yapışalım. TKP, herşeyi söylüyor, biz yapışalım doğrulara, hep onları söyleyelim ve "dırıltı" çıkmadan doğruları TKP'ye mal edelim.

Yanlışmış. Olaylar gösteriyor, yanlışmış. Bu tutum, ortacı yöneticilerin üstümüzdeki etkisi imiş.

Ama bu tutumun, Lenincilerin o günkü gelişme düzeyinde, işlerin o günkü ortamında belli bir yararı da oldu. Onu da söyleyelim. Diyalektik bir olay bu. O gün yanlışlara bugünkü gibi karşı çıkılsaydı, bir sürü abuk sabuk şeyle birlikte karşı çıkılacaktı. Az yetişkinlik ortadaydı, teorik eksiklik ortadaydı. Öte yandan, TKP yeni yeni canlanmaya başlıyordu. Toplumu etkileyecek bir güç haline gelmemişti. Kendisi sinek vızıltısı gibiydi. Onun içinde de bir başka mikroskobik sinek vızıldayacaktı. Evet, Leninciler "doğrulara yapışıp onları TKP'ye mal edelim" yollu yarı bilinçli bir siyaset uygularken amaçladıkları başkaydı, bu yararı düşünmüyorlardı. Ama herşeyin bir nesnel mantığı var. Böyle oldu. O günkü düşünce neydi? Parti yok, birşey yok. Bir parti olsun, bir yürümeye başlasın işler... Böyle oldu. Bugünlere böyle gelindi.

Lenincilerin o yıllardaki tutumlarının işte böyle, bilinçli olarak amaçlanmayan ama nesnel olarak gelişen ve onları ülke çapında bir güç durumuna yükselten bir yararı oldu.

O tutumun zararlı sonuçları da oldu. Bir kez, hiç istenmeden ortacı yöntemlerin yaygınlaşması ve güçlenmesi sürecine el verilmiş oldu. Bugün pek çok yoldaş, TKP'nin doğru raya oturtulması gereğini onaylıyor ama Lenincilerin uygulamakta olduğu yığınların önünde açık tartışmadan irkiliyorsa, bunda o yıllardaki yanlışın da katkısı vardır.

O yanılgının bir başka zararlı sonucu da kişilere fazla bel bağlamak oldu. Doğrudur, Bilen yoldaş partinin yeniden kurulması yolunda o dönemde büyük yararlar sağladı. Ama önceki sayfalarda değindiğimiz yanlarıyla bugünkü karmaşanın

da baş sorumlusu odur. Bunlar görülemedi. Farkedilemedi ki bu dünyadan kimler geçmiş, Plehanoflar, Kautskiler.

İşte yanlışlarıyla, doğrularıyla böyle bir dönem yaşandı. Her ciddi partide, her Leninci partide olması gereken şey, Program üstüne ciddi bir tartışma yapılamadı.

Aradan 10 yıl geçti. 7 yıl geçti. O zaman 20'sinde olan şimdi 30'unda. O zaman 25'inde olan şimdi 35'inde. 50 ile 60 arası önemli bir fark değildir. Ama 25-35 büyük bir farktır. Çocuklar büyüdü, adam oldu. "Fidanlar meyveye döndü". İçlerinden bir kesim yedi yılını "hava yapma" ile boş geçirmedi. Ciddi çalıştı, Marksizm-Leninizmi öğrendi. Siyasal deneyim edindi. Bu, derin sonuçları olan çok önemli bir gelişmedir.

Ne oldu? Kadrolar sınıf savaşında piştikçe, Leninizmi öğrendikçe, Programla da arası açılmaya başladı. Daha doğrusu, Programdaki yanlışlarla. Program üstüne 1973'de yapılması gerekli, ciddi, açık, kapsamlı bir tartışma vardı. O gün *gerçek* bir tartışma olamadı. Aradan 7 yıl geçti. *O tartışma bugün yapılıyor.* Eskilerin deyimiyle, "ol hikâyet" budur.

Lenincileri yanlışlarından ayıklayan, onların devrime olan inançları ve ilkesellikleri olmuştur.

II

PROGRAMIN BUGÜNÜ

Bugün TKP'nin Üçüncü Programı, Türkiye toplumunda sınıf savaşının geldiği aşamaya bağlı olarak çok ilginç bir yere vardı. Kadrolarda bilinçlenme hızlandı. Okumak bir yana, savaşın kendisi eğitiyor. Tüm bu gelişmeler sonucunda Üçüncü Program bugün *işlemez* oldu. Bugün, "başım sıkıştıkça Programa bakıyorum" diyen ajitatör, propagandacı var mıdır acaba? Yoktur, çünkü, toplumsal bilinçlenmenin hızı ve çapı Programdaki tüm iplik sarkan noktaları ortaya dökmüş, Programdaki eklektizmi çok gerilerde bırakmıştır.

Bugün, Leninciler Programın düzeltilmesi, yeniden yazılması savaşımını yükseltiyorlar. TKP'nin sorunlarını çözmesini istiyorsak, sağlıklı bir gelişime ulaşmasını istiyorsak, devrimi, sosyalizmi istiyorsak, en kısa zamanda Program üstüne namuslu bir tartışma açılmalıdır. Farklı görüşlere parti basınında yer verilmeli, yoğun bir tartışma ortamı yaratılmalıdır diyorlar.

Öte yanda oportünistler, ortacılar, söylediklerine bakarsanız kılı kılına Programı savunuyorlar. Değil. Böyle söylemeleri, yalnızca onların açıktan ne denli korktuklarını gösteriyor. Toplumsal gelişime onlar da "uyuyorlar" ama kendi bilinen yöntemleriyle. Çok önemlidir bu gerçeği kavramak. Programla çatışan yalnız Leninciler değildir. Oportünistler ve ortacılar için de Program işlemiyor.

Onlar neden Programa "ters düşüyorlar"? Leninci mi oluyorlar. Hayır, nedeni başkadır. Görüyorlar ki, Programın o cüretli oportünizmini, eklektizmini açıktan savunsalar, militanlar önünde yarım saatte yok olacaklardır. Bu nedenle, onlar da "ilerliyor"lar.

Oportünistlerin ve ortacıların Programa nasıl ters düştüklerini örnekleyelim.

Bugün, ileri demokratik halk devrimi devleti parçalamayacaktır denebiliyor mu? Denemiyor.

Bugün, "dönüşümler aşaması"ndan söz edilebiliyor mu? Edilemiyor.

Bugün, "parlamenter yolun olanakları artıyor" denebiliyor mu? Denemiyor. Daha da artırılabilir.

Bazı konularda ise, yine olayların zorlamasıyla Programdan da sağa kaymışlardır. Örneğin, ulusal burjuvazi, CHP ve sosyal-demokrasi konularında.

Bunların yanında, Kürt sorunu, ordu konularında Programdaki ulusçu tutumu sürdürüyorlar.

Tüm bunlar, oportünistler ve ortacılar için de Programın yararlı bir araç olmaktan çıktığını gösteriyor.

Şimdi, baştan bu yana söylediklerimizi özetleyelim.

1) Bir kez, TKP'nin Üçüncü Programı kendi kendiyle çelişmektedir. Bunu birinci bölümde göstermeye çalışmıştık.
2) Leninciler, Programın eklektik ve oportünist yönleriyle çelişmekte ve bunların düzeltilmesini istemektedir.
3) Oportünistler ve ortacılar, Programın ipliği pazara çıkmış yönlerinden yavaşça geri çekilmekte, kuyrukçulukları nedeniyle ve yaşamın zoruyla bazı yönlerinden ise daha sağa kaymakta, ancak bazı yönlerini "tutarlı biçimde" savunmaktadırlar.

Demek ki, pek çok yönüyle bugün tüm TKP Programa terstir!

Program ve Görevlerimiz

Devrime inanmış herkes, TKP'nin Üçüncü Programıyla savaşılamayacağını kabul etmek zorundadır. Bu Programla savaşılamaz. Kesinlikle, hem de zaman geçirmeden düzeltilmesi gerekiyor. Bu gerçeği bugün görmeyenler, devrime gerçekten inançlılar, yarın göreceklerdir.

Uzun bir süredir yürüyen savaşın anlamı budur, Programın düzeltilmesidir.

Leninciler görüşlerini açık açık yazıyorlar. Tartışmaya sunuyorlar. Oportünistler ve ortacılar ise çok *ilginç* bir yol izliyorlar. Daha hiçbir konuda teorik bir yanıt getirememişlerdir. Bu durum onları *üçlü* bir yöntem izlemeye itiyor. Bir yandan aşağılık, asılsız, dedikodular yayıyorlar (ve tabii kanıt vermeden). Yalan olduğunu kendilerinin herkesten iyi bildiği bu karalamalarla hiçbirşeyin farkında olmayan iyi niyetli devrimcileri denetimleri altında tutmaya çalışıyorlar. Öte yandan, yayınlarının tüm sayfalarını en garip biçimde, hiçbir teorik ve somut kanıt getirmeden, parlak sözlerle, bizimle uğraşmaya ayırıyorlar. Ama ad vermeden! Cümleler arasında türlü cambazlıklarla. Açıktan teorik bir yanıt getiremedikleri için de, üçüncü olarak, "bizi tartışmaya çekmek istiyorlar", "gevezeliğe ayrılacak zaman yok, savaş var" vb. gülünç bir türkü tutturuyorlar. Hem yalan dedikodu yayıyorlar, hem her dakika ad vermeden bize çatıyorlar, hem tartışmayacağız diyorlar!

Bilen yoldaş, *Atılım*'ın Eylül 1979 sayısına yazdığı "TKP 60 ına Bastı" adlı yazıda şöyle söylüyor:

> "Partimizin geçmişine, onun bugününe saldıranlar var. Bu saldırıları partinin ömrü boyunca sürmüştür. Kimileri TKP'nin ünlü geçmişini yadsıyor. Kimileri de dağdan gelip bağdakini kovmak isteyen gibi, bu kalıtıma iye çıkmak istiyor. Bu gibiler, baş düşmanı bırakıp, faşistleri bırakıp, NATO'yu, emperyalizmi, tekelleri bırakıp, halkımızın bu kutsal savaşını bırakıp böyle gevezeliklerle uğraşıyorlar."

Hep aynı demagoji değil mi? A, B değildir, C de B değildir, öyleyse C, A'dır mantığıyla klasik bir demagoji. Örnek: İti, köpeği, Maocusu, MİT'i TKP'ye saldırıyor, *İşçinin Sesi* de "saldırıyor", öyleyse bunlar da iti, köpeği, Maocusu, MİT'idir.

Ne var ki, bu yoldaşların kılıcı hep kendilerinden yana kesiyor. İşlerine gelmedi mi hemen bırakıyorlar bu klasik demagojilerini. Örnek: ODTÜ'de yurtsever gençliğin burjuvazinin oyununu bozmasını, Türk burjuva ulusçuluğuna sağlam bir tokat çekişini iti, köpeği, Maocusu, MİT'i, Cumhurbaşkanı, Genelkurmay Başkanı, Başbakanı vb. eleştirdi. Bu yoldaşlar da eleştirdi. Öyleyse bu yoldaşlar kendileri de ....dir diyorlar mı? Demiyorlar. Bunların bıçağı hep kendine kesiyor.

Neyse, alıntıya dönelim. Leninciler gevezelik yapmıyor. Üstünde durdukları konular, Program, ileri demokratik halk devrimi, devlet-tekel kapitalizmi, devrimci durum, oportünizm, sosyal-demokrasi, vb. bunlar Türkiye devriminin en temel sorunlarıdır. Bunlar gevezelikse, komünistlik gevezelik olur.

Sonra, TKP'deki oportünizmi eleştirmek de ana düşmanı bir yere bırakmak değildir. TKP'deki oportünizmi eleştirmek, tam tersine, NATO'larla savaşların yolunu göstermek demektir. Siz, Lenin'in Çar'ı eleştiren(!) bir kitabını gösterebilir misiniz? Olamaz, çünkü sorun Çar'ın nasıl yıkılacağı sorunudur. Lenin'in tüm yapıtları RSDİP içindeki Menşevik kanadı ya da başka sapmaları eleştirir.

Evet, onlar, bu anlamda, "gevezelik" yapmıyorlar. Onlar dedikodu yapıyorlar, yalan yayıyorlar, ihbar yapıyorlar, evlerden kitap topluyorlar, gazete yasaklıyorlar, *tasfiyecilik* yapıyorlar, çeşit çeşit oyunlar tezgâhlıyorlar. Bir bakıyorsunuz, birisi için attık diyorlar, bir bakıyorsunuz o attıklarını tam yetkiyle Lenincileri temizleme gibi uğursuz bir işle görevlendiriyorlar. Düşmanımın düşmanı benim dostumdur anlayışından gidiyorlar. İlkesizdirler. Bu onların en büyük özelliğidir.

Ne ki, namuslu, onurlu komünistler bu sahtekârlığı yutmuyorlar. Bunların herkese yaptıklarını bu kez bize yapmaya çalıştıklarını görüyorlar. Leninciler, yurdun dört bir yanından yoldaşların katıldığı gür bir sesle haykırıyor: Kulaklara fısıldadığınız o yalanları, eğer sizler ciddiye alınacak komünistler iseniz, açıkça yayınlarsınız. Yayınlayamazsanız, işçi sınıfının eli yakanızdan düşmeyecektir.

Bilen yoldaş, yukarıdaki alıntıda bir de çok İLGİNÇ bir söz söylüyor: Hayır söylemiyor, ağzından kaçırıyor! *"Dağdan gelip bağdakini kovmak isteyenler"*(!) İşte size Bilen yoldaşın bilinç altı! Yoruma gerek yok.

Biz bu pisliklere bulaşmayacağız. Savaşımı her zaman ilkesel ve haklı bir düzeyde tutacağız. Kıran kırana savaşacağız, savaşıyoruz. Ama kişiliklerle değil. Leninciler, savaşın her aşamasında, gelecek neyi getirirse getirsin, birbirlerini denetleyecekler, bu pisliğe bulaşmayacaklardır.

> "Gelin, parti içi ayrılıkların tartışmasını dürüst ve olgun bir şekilde yapmak için kendimizi eğitelim" (Lenin, c.7, s.466).

Biz diyoruz ki, bu Program ölmüştür. Bu Program yanlıştır. Yaşamın, savaşın kendisi onu çoktan aşıp geçmiştir. Bu Program yeniden yazılmalıdır. TKP'ye *Dördüncü Program* gereklidir. Bu da neyle olur? Kongre ile olur.

Leninciler tüm ayrılıkların özgürce, açık yüreklilikle görüşüleceği bir KONGRE toplanmalıdır diyorlar. Bu konuda tüzük şöyle diyor:

> "Komünist Partisinin en yüksek organı Genel Kongresi'dir. Merkez Komitesi, her dört yılda bir, partinin olağan Kongresini çağırır. Merkez Komitesi, çetin gizlilik zorlukları yüzünden engel çıkarsa, Kongreyi erteler veya öne alır. Kongrelerin arası 6 yılı geçemez. Bu süre geçerse, il komiteleri kongrenin 6 ay için-de toplanmasını Merkez Komitesi'nden is-ter. Merkez Komitesi bunu yapmazsa, komitelerinin üçte iki çoğunluğu kongreyi çağırır" (*TKP Tüzüğü*, s.24).

Son kongre, 1932'de toplanmıştır. Program 1973'de kabul edilmiştir.

Öyleyse komünistler, Programın düzeltilmesi ve onar dakikalık göstermelik olmayan, önceden hazırlanmış yazıların okunmadığı, gerçek bir tartışmanın yer alacağı bir kongrenin toplanması yönünde savaşımı yoğunlaştıracaklardır. Günün görevi budur. Bir yandan TKP düşmanlarıyla boğuşacaklar, bir yandan saflardan oportünizmin etkisini atmak için çalışacaklardır. TKP'yi hiç kimse Leninciler kadar sevemez.

Komünistler, Leninci bir Program ve kongre için savaşımı yükseltin!

TKP, işçi sınıfınındır, emekçi halkındır, komünistlerindir!

Yaşasın oportünizmden arınmış Türkiye Komünist Partisi!

Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!

Kuyrukçuluk

Seçimler ve Oportünist Taktiklerin İçyüzü

Mustafa Kabadayı

14 Ekim seçimlerinin sonuçları, sosyal-demokrat CHP'ye umut bağlayanlarda ve oportünistlerde şaşkınlık yaratırken Leninciların günümüz Türkiyesi için ileri sürdükleri görüşlerin tutarlılığını kanıtladı. Leninciler, burjuvazinin liberal siyasetini ve bu siyasetin bir biçimi olan sosyal-demokrat yani burjuva reformist yöntemlerin tarihsel işlevini, bilimsel temellere oturturlar. Burjuvazinin Lenin'e göre, iki yönteminden biri olan "kadife eldivenli yumruk" işçi sınıfımızın kafasına indi. CHP'den bu suretle umudu kesen işçi ve emekçi kitleler seçimlere pek fazla ilgi göstermediler. Seçimlere katılan tüm siyasi partilerin 1977 seçimlerinde aldıkları oylarla 14 Ekim seçimlerinde almış oldukları oyların bir karşılaştırmasını yaparsak bu sonuç kesinlikle ortaya çıkacaktır. Halkın bir kesimi seçmen kütükleri önceden düzenlenirken kütüklere yazılmamıştır. Bu suretle seçime katılmayanların sayısı 1,5 milyon dolayındadır. (29 ilde 1977 seçimlerine göre seçmen sayısında 1,5 milyon azalma tesbit edilmiştir.) Ayrıca seçmenlerin %75'i sandık başına gitmiştir. Yani 1,5 milyon civarında vatandaş oy kullanmamıştır. Öte yandan 1977 seçimlerinden bu yana 29 ildeki seçime katılma hakkını kazanmış nüfusun artışını da bu rakkamlara ilâve edersek, 29 ilde seçime katılma oranı reel olarak %50-55 arasındadır. Burjuvazinin demagojik rakkamı %75 değildir. Ancak kabul etmek gerekir ki bu rakkam (%50-55) bile, halk kitlelerinin önemli bir kesiminin burjuva parlamentosundan umudu kesmediklerinin, bunalımdan çıkış yolunu hâlâ burjuva parlamentosundan çıkacak hükümetlerde aradıklarının göstergesidir.

Seçimlerde CHP'nin oylarındaki büyük düşme, diğer burjuva partilerinin oy sayısında fazla bir artış olmamasına karşın (hatta birçok ilde MHP ve MSP'nin oylarında azalma vardır), bu partilerin genel oy oranlarını yükseltmiştir. Dolayısıyla şimdi gündeme gelecek olan burjuvazinin zor yöntemi uygulayacak olan partilerin iktidarlarıdır. Lenin'in deyimiyle emekçi kitlelerin başına "balyoz yumruk" indirilecektir. Kısacası, "kadife eldivenli yumruk" tarihsel görevini tamamlayarak, yerini, zaten ortamını ve koşullarını hazırladığı zor yöntemlere bırakacaktır.

Seçimlerden hemen sonra soğukkanlı bir şekilde iktidardan ayrılan CHP'nin faşizan partilere "buyurun sıra sizde" diye seslenmesi bu durumun somut göstergesidir. CHP 21 aylık iktidarı döneminde tekellerin ve emperyalizmin çıkarlarına uygun bir siyaseti harfi harfine uygulamıştır. CHP ayrıca uyguladığı bu politikaya tepki gösteren yığınları oyalayarak, hatta aciz kaldığında zor yöntemleri (sıkıyönetim uygulamaları gibi) de uygulayarak tarihsel görevini tamamlıyor.

Leninciler seçim sonuçlarını değerlendirirken, burjuvazinin ikili yönetim siyasetini ve sosyal demokrasinin tarihsel görevini gözardı etmiyorlar. Sosyal demokrasi her ülkede, özellikle de iktidarı döneminde işçi sınıfının örgütlerini likide ederek, işçi kitlelerinin çıkışlarını frenleyerek, faşizmin tırmanışına göz yumarak bu görevini gerçekleştirir. Oportünistlerin zannettikleri gibi bu durum onun tarihsel yanılgısı değil, tarihsel görevidir. Yani sosyal demokrasi, *son tahlilde*, ilerici değil, tarihsel olarak gericidir. Onun ilerici diye değerlendirilen (gözüken) bazı reform uygulamaları, kapitalizmin ömrünü uzatmayı amaçlar ve bu uygulamalar onun emekçi yığınları üzerindeki yumruğunun kadife eldivenidir.

Ekonomik bunalımın had safhaya varması ve yığınlardaki tepkinin giderek artması karşısında artık başka yöntemler arıyor burjuvazi. AP'yi tekrar ileri sürüyor. Faşizme, Şili tipi bir yönetime de kapıyı açıyor. Bu iş için orduyu tetikte, MHP'yi yedekte tutuyor. Halkı ve işçi sınıfını ilerde bekleyen tehlike budur. Ancak şunu da unutmamak gerekiyor: İşçiler ve emekçiler devrim için hazır değillerse, işçi sınıfının öncüsü, sınıfı devrime götürme yolunda cesur ve tutarlı adımları atmıyorsa, devrimci durumun görevlerini yerine getirmiyorsa, yığınların kendiliğinden çıkışlarının varacağı boyutlar tehlike yaratmıyorsa (burjuvazi için) burjuvazinin zor yöntemlerin dozajını artırmayacağı da açıktır.

Oportünistlerin "yeni" seçim taktikleri

Leninizmin ABC'sinden nasibini alamamış oportünist akımların tümü, bir kez sosyal-demokrasi ve somutta CHP tesbitlerini yanlış yaptıkları için ilerideki hesapları da boşa çıkmıştır. 1977 seçimlerinde CHP'yi iktidara getirmek için yırtınan oportünizm, umduğunu bulamayınca, işçilere, emekçilere yanlış hedef göstermenin günahını çıkarırcasına bir seçim siyaseti izledi. Ancak şunu hemen belirtelim ki ortacı oportünistlerin ve diğerlerinin 14 Ekim seçimlerinde uyguladıkları taktik eskisinden çok farklı değildir. Oportünistlerin "yeni" taktikleri, işçi sınıfının bağımsız siyasetinin göstermelik, biçimsel ve aldatıcı bir şekilde sözde uygulanmasından başka birşey değildir.

Oportünistler seçimlere bir ay kalana dek tavırlarını belli etmediler. Nabız yokladılar. Her seçimde CHP kuyrukçuluğu tavrını açıktan sürdüren oportünizm, CHP'nin, halk yığınlarının gözünden düştüğüne inanmak istemezcesine uzun bir süre nabız yoklaması yaptı. Ve artık eski seçim taktiğini "değiştirmek" zorunda olduğunu anladı. Yeni taktik tam ortacı oportünistlerin karakterlerine uygun bir taktikti. Üç şeyi birbiriyle bağdaştırmak gerekiyordu.

1. CHP'yi şu veya bu şekilde yine desteklemek şarttı. (Çünkü faydacı mantık "daha kötüsü gelir sonra" diyordu.)

2. Bunu yaparken artık açığa çıkmış olan kuyrukçuluk siyasetinin gizlenmesi gerekiyordu. İşçi sınıfının bağımsız siyasetinin bir parçası olan seçimlere bağımsız siyasetiyle katılıyormuş görünümü yaratılmalıydı.

3. Öte yandan da oportünizmin gerçek gücünün açığa çıkmasını ve rezil olmayı önlemek gerekiyordu.

Arkası 12. sayfada

Seçimler ve oportünist taktikler

Baştarafı 11. sayfaaa

Nasıl olurdu da, bu bağdaşması çok güç olanlar bağdaştırılabilirdi? Evet, devrimci durumun olmadığını ispat etmeyi başarabilen(?) oportünistler için bu iş daha zor değildi. Önce göz boyamacılığı ve demagojiyi hangi yönde geliştirmek gerekiyordu, onu saptamak gerekti. *Politika* gazetesi günlük organ olarak yine seçim balonlarını uçuracak ve demagojiyi günü gününe uygulayacaktı.

Oportünistler seçimlere iki ay kala *Politika* gazetesinden bazı bağımsız adayların isimlerini kamuoyuna duyurdular. Bu isimler arasında Bakiye Beria Onger adı göze çarpıyordu. Bu suretle militanların tepkisi ölçülüyordu. Önce "CHP'yi destekleme-yeceğiz" imajı yaratılıyordu. Her seçim öncesinde yapılan "ilerici-yurtsever, demokrat adaylara oy ver" çağrısının aslında "CHP'ye oy verin" demek olduğunu iyi bilen militanlar, B.B. Onger'in ismini görünce, partinin bağımsız adaylarla seçimlere katılacağını görmüşler ve sevinmişlerdi. Ortacıların en belirgin yöntemi işçi sınıfının ilkeli siyasetine ters düşen fikirleri ortaya atarlarken, alıştıra alıştıra aşamalı olarak, gelen tepkileri frenleyerek, bu görüşleri piyasaya sürmeleridir. Bu bağımsız adayların açıklanmasındaki amaçlardan biri de, CHP listeleri üzerinde hiç olmazsa bazı illerde pazarlıklar yapılması için, blöf yemeyen CHP'yi "seçimlerde sizi desteklemeyiz sonra" şantajıyla korkutmaktı. Nitekim CHP-AP dengesinin kılpayı farkla dengi dengine olduğu Edirne ilinde CHP bu şantaja boyun eğdi. Böylece, oportünistler CHP'yi komünistleştirme planlarının bir parçasını gerçekleştirirken, CHP'liler de komünistleri CHP'lileştirme planlarının bir parçasını gerçekleştirmiş oluyorlardı. Oportünistler, hemen, CHP listelerinde bazı adayların "ilerlediği" söylentilerini malum dedikodu çevreleri aracılığıyla yaymaya başladılar. İşte tam bu sıralarda *Politika* gazetesinde, B.B. Onger'in İstanbul bağımsız senatör adayı olarak reklâmları çıkmaya başladı. Yani TKP'nin tek bağımsız adayla, İstanbul'da seçimlere katılacağı ortaya çıktı. Ancak hâlâ herkesin merakı diğer illerde kimin destekleneceğiydi. Herkesin meraklarının arttığı bir sırada oportünistler, TKP adına bir açıklama yaptılar. "İşçi sınıfı partisi önder adayımız B.B. Onger..." Yani B.B. Onger işçi sınıfı partisi adına resmen olmasa da seçim siyasetini (TKP'nin) yürütecekti.

B.B. Onger TİP'i ve TSİP'i, ayrıca diğer bağımsız adayları işçi sınıfının birliği adına ortak seçim kampanyası sürdürmeye çağırıyordu. TİP'in cevabı erken geldi. "Siz bizi destekleyin" diyorlardı. İlkesiz birlik çağrısı ilkesiz birlikçiler TSİP'liler tarafından olumlu karşılandı. TSİP ve oportünistler, birbirlerinden faydalanmak amacıyla yanyana geldiler. Bu yanyana gelmenin adı "işçi sınıfının birliği yolunda dev bir adım" olarak *Politika* gazetesinden ve radyolardan ilân edildi. Oportünistlerin seçim taktiğinin önemli bir aşaması da böylece tamamlanmış oldu. Seçimlerin sonunda denecek hiçbir şey olmasa bile "işçi sınıfının birliği sağlandı" denecekti. UDC kuruluyor imajı yaratılacaktı. İki oportünist çizginin daha sonra yaptıkları birlikte birlik çağrısına kimse kulak asmayınca bu iki çizgi pazarlığa oturdular. TKP'nin bazı illerde TSİP'i ve bazı illerde de CHP'yi destekleyeceği resmen açıklandı.

Militanlar B.B. Onger'in seçim kampanyasında bir toplantı yerinden, öbürüne koşturulmaya başlandı. Burjuva partilerinden esinlenerek yürütülen seçim kampanyasında yapılan propagandalarda *devrim* kelimesi geçmiyordu. "AP'ye, MHP'ye ve MSP'ye oy verme" sloganı temel belgilerden biriydi. Yani CHP'ye oy verilebilirdi. CHP'ye oy verin fikri seçim kampanyasında bu sloganla işlenmiştir. "Faşist ve gerici partilere oy verme" sloganı. AP, MHP, MSP gerici partiler, o halde gerici olmayan partilere, yani en başta "CHP'ye oy verin, bu arada TSİP'e de oy ver" deniyordu.

Öte yandan CHP'nin ülkeyi kurtaramayacağı da bilimsel değil, demagojik bir şekilde ortaya konuyordu. CHP'nin yerine "CHP içindeki sol kanadın" *umut* olduğu fikri işleniyordu. CHP içinde ilerici sol kanat varmış. TKP ile dirsek teması olan bu kanadın UDC'de yeri varmış. Bu kanat CHP içinde güçlendirilmeliymiş masalları tekrar tekrar anlatılıyordu.

B.B. Onger seçim kampanyasında "Kayseri'ye deniz getireceğiz" demiyordu elbet. Ama propagandasıyla, burjuva parlamentosunun, işçiler ve emekçilerden yana düzenin değiştirilebileceği bir kurum olduğu fikrini veriyordu. Reformlarla düzenin değişebileceği kanaatını uyandırıyordu (Bknz: B.B. Onger'in seçim broşürleri). Bu arada ileri demokratik devrimin adı son değişikliklerden sonra "*ilerici demokratik erk*" oluverdi.

Oportünistler B.B. Onger'in çok oy alıp parlamentoya girmesini hedef olarak koydular. Seçim propagandalarını oy avcılığına göre ayarladılar. Bol bol popülizm ve uvriyerizm (işçi şakşakçılığı) yaptılar. "B.B. Onger, Meclise" belgisini yükselttiler ama seçim kampanyası sırasında tahmin ettikleri ilgiyi göremeyince, önce astronomik rakkamlarla ifade ettikleri oy potansiyellerinin daha sonra 80.000 civarında olabileceğini söylediler. Seçimlerden üç gün önce de *Politika* gazetesi, CHP'nin İstanbul'da bağımsız adayların her sandıkta 2 oyunu iptal edeceği balonunu uçurdular. Ancak herkes, bu balonun, seçim sonuçlarından az oy almanın bir gerekçesi olmak üzere uçurulduğunu hemen farketti.

Derken 13 ekimde Sultanahmet mitingi yapıldı. Bu miting için çok büyük hazırlıklar yapıldı. Ama işçi sınıfı artık reformist-kuyrukçu-oportünist siyasete itibar etmiyordu. İşçi sınıfının devrimci sendikal örgütlerindeki yüzbinlerce işçi alanda yoktu. 1 Mayıs 1976, 77'lerde alanları dolduran yüzbinler artık oportünizme sırt çevirircesine alanın kenarından bile geçmiyordu. Üç-beş bin kişilik bir topluluk TSİP'lileri ve ortacı oportünistleri düş kırıklığına uğrattı. Ama oportünistler mitinge katılan kalabalığın 40 bini bulduğunu söyleyerek, hem kendilerini kandırdılar, hem de mitinge gelemeyen militanları kandırmaya çalıştılar. Ertesi gün B.B. Onger, toplam 20 bin civarında oy alınca, "herhalde mitinge katılanların yarısı mitingden hoşnut değildi de B.B. Onger'e oy atmadı" diyesi geliyor insanın.

Derken 14 Ekim seçim sonuçları belli oldu. Oportünistler o kadar şaşırdılar ki diyecek birşey bulamadılar. 15 ekimde, *Politika* gazetesini göremedik. Ama ertesi gün *Politika* gazetesi oportünistlerin şaşkınlığını gizlercesine komik bir manşetle çıkıyordu: "Halkımız tekellere, NATO'ya ve IMF'ye hayır" demiş. Yani AP'yi tercih etmiş! Oportünistler seçimlerden büyük bir zaferle çıktıklarını iddia ediyorlar. "Hepsini geçtik İstanbul'da" diyorlar. "TİP'i de TSİP'i de geçtik" diyorlar. Hepsi dedikleri topu topu kaç oy. İşçiler oportünistlere tokat vuruyor, "yarabbi şükür" diyerek yüzünü silmektir bu. TSİP ise, "seçimlerden en güçlü sol parti olarak biz çıktık" diyor. Öte yandan bazı TSİP'liler "bize oy vermediler, CHP'ye oy attılar" diyor oportünistler için. Eh, kızmayın. Bizim ortacıların size oy verecekleri ni sanıyorduysanız, çok safmışsınız. İşte böylece 15 günlük "işçi cephesi" bozulup gidiyor.

Seçim sonrası oportünizmin rotası nedir?

Seçim sonuçları CHP kuyrukçularına iyi bir ders olmuştur. Ancak oportünistler aynı siyasetlerini sürdürmeye kararlıdırlar.

Militanlar, "seçimlerden güçlenerek çıktık" masalıyla uyutulmaya çalışılıyor. Oya Baydar, 20 ekim tarihli *Politika* gazetesinde "bizim oylarımız azdır ama bilinçli oylardır" diyor. Eğer eskaza oylar çok olsaydı, "bizim oylarımız işçi yığınlarından geliyor" diyecekti elbet. "En önemlisi kadroların son derece önemli yeni deneyler elde ettikleri bir ortam olarak değerlendirilmiştir" diyor seçim ortamı için... Kadroların devrimci enerjilerinin, MESS sözleşmeleri ve 500.000 işçinin sınıf savaşımının yükselmesi döneminde oy avcılığı için, ev ev dolaştırılıp oy dilenciliği için harcanması kadrolara deneyim kazandırmıyor. Tam tersine onların enerjisini boğuyor. Onları demoralize ediyor.

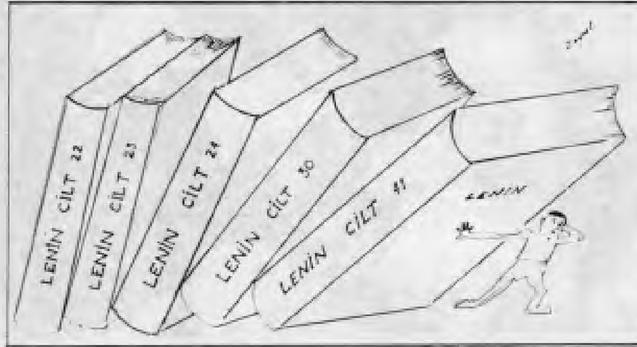
Oportünistler, 14 Ekim seçimlerinin sonuçlarını "devrimci durum yoktur" tesbitlerine destek yapmaya çalışıyorlar. "Hani" diyorlar, "devrimci durum nerede?". "Sol güçler topu topu şu kadar oy aldılar, demek ki, yığınlar bilinçsiz daha hâlâ, devrim istemiyorlar" diyorlar. Hem böyle diyorlar, hem de 23-24 ekim tarihli *Politika* gazetesinde, Oya Baydar aracılığıyla "devrimci durum en kısa zamanda gelebilir" ağzını yapıyorlar. "Bırakalım" diyor, "devrimci durum üzerine kısır tartışmaları da, devrimci durum için ne gerekiyorsa onu yapmaya hazırlanalım". İnsan ister istemez, hangisine inanacağını şaşırıyor. Bize kalırsa ortacıların devrimci durum saptamasıyla ilgili olarak çok önemli bir koşulları daha vardır. O da CHP iktidardaysa devrimci durum yoktur! CHP iktidardan düşerse devrimci durum ortaya çıkıyor. 2. MC döneminde parti devrimci durum var diyordu. CHP işbaşına gelince, devrimci durum yok denildi. Şimdi CHP iktidardan düştü. *Politika* gazetesi ve *TKP'nin Sesi* devrimci durum vaadediyor.

Ancak militanlar artık kül yutmuyor. Ortacı taktiklerin iflâsını görüyorlar. Seçim sonuçları oportünist taktiklerin, partiyi emekçi yığınlardan uzaklaştırdığını gösteriyor.

Oportünistler baş tehlikeyi nerede görüyorlar?

Şimdi oportünistler, militanlara seçim sonuçlarını unutturabilmek ve çözülmeyi önleyebilmek için onları alışık olmadıkları ve çok yabancı oldukları bir savaş alanına sürmeye çalışıyorlar. Oportünistler baş tehlike olarak Lenincileri ve *İşçinin Sesi*'ni görüyorlar. Evet, TKP MK'nın seçimlerden sonra yayınladığı "*Sol oportünist fraksiyoncu akıma karşı savaşın ilk çerçevesi*" başlıklı bildirisi, militanların önüne görevi böyle koyuyor. Oportünistler likidasyonu hızlandırıyorlar. Partiyi, Leninci militanları "sol" gösterip, onları "atarak", cılız ve tam sağ oportünist bir parti yapma yolunda haysiyetsiz kararlar alıyorlar. Partinin oportünist siyasetini eleştiren herkes görevden alınıyor. Önümüzde duran çetin sınıf savaşlarına partiyi likidasyona uğramış bir şekilde sokanlardan sorulacak hesap büyük olacaktır. Leninci komünistlerin ve devrimci işçilerin 79 sonunda yapılacak olan Maden-İş kongresiyle tasfiye edilecekleri haberleri yaygınlaşıyor. Buna devrimciler izin vermeyeceklerdir. Komünistler işyerlerindeki sınıf savaşımına ve örgütlerine sahip çıkacaklardır. Partiyi Leninci rotaya oturtmanın yolu yarım milyon işçinin verdiği sınıf savaşımlarında, özellikle de MESS'e karşı yiğit metalurji işçilerinin sınıf savaşımında, kıran kırana sınıf savaşlarında komünist militanların, bu savaşımın en ön saflarında Leninci ruhla savaşmaktan geçiyor.

İşçi sınıfının ekmek kavgasına el uzatanlara, halkı faşizme karşı savaşta oyalamaya çalışanlara karşı savaşta tüm devrimci işçileri Lenincilerin safında yer almaya çağırıyoruz.

Sol ortacılık

İd ol jik Savaşımın Getirdikleri

Coskun Adalı

İşçinin Sesi'nin şu kadar sayıdır sürdürdüğü ideolojik savaşımın en önemli ürünlerinden biri de militanların devriminin diyalektiğini gitgide daha derin bir şekilde özümsemeleridir. Artık olgular karşısında bağımsız Marksçı-Leninci çözümlemeler, yorumlar getirebiliyorlar. "Gelecek sayı gelsin, bunu öyle tartışmaya açarız" türünden ürkek yaklaşımların yerine Leninci hattı yakaladıkları düzeyin çerçevesinde, doğru şeyleri söylemeye başlıyorlar. "Bence..." diyerek bir yandan söylediğinin sorumluluğunu üstlenme cesaretini gösteriyor, öte yandan da "gelecek sayı (veya sayılarda)" ideolojik merkezin koyacağı tavrı, çözümlemeyi de dıştalamamış oluyor. Çoğu kez kaba saba veya bazı yönleri atlanarak da olsa, kendi fikirlerinin özünde *İşçinin Sesi*'nin "gelen yeni sayısı" ile uyuştuğunu görünce de ana halkaya, ideolojik savaşıma, eğitime daha bir coşkuyla sarılıyor.

Bu önemli bir gelişmedir. Menşeviklerin Lenincilere yıktıkları uğursuz miras, durağan ideolojik çölün ortasında artık kendiliğinden şurda burda oluşmuş tek tük vahalar yok; dev barajlar, sulama kanalları inşa ediliyor. Eğitsel planda müthiş, kenardan pasifçe seyreden Menşeviği dehşete düşüren bir eylemdir aldı gidiyor.

Yürükoğlu yoldaş, "Türkiye tarihinin yapılmasına katkımız olacak" (*İşçinin Sesi*, sayı: 107-108) diyor. Bunu politik anlamda söylüyor. İdeolojik alanda *ilk* katkımız oldu bile: *Türkiye toprağında Leninci hat ilk kez tutuyor.* Bu kalıcıdır. Politik yaşam neyi getirirse getirsin, gelecek kuşaklara pırıl pırıl bir Leninci hattan üreyen önemli bir ideolojik-teorik birikimi devredebilmenin yolları şimdiden açıldı.

Ama yeterli değildir. Bir yandan gerek olandan bile geri kalıyor, öbür yandan da savaşımın düzeyini yükseltmek önem kazanıyor. Çünkü önümüzde yeni bir olgu berraklaşıyor: Sol-sentrizm. Yani Leninizmi Menşevik yöntemlerle savunma çabası. Ortacılık oportünizmin incir yaprağıysa ne yazık ki sol-sentrizm de ortacılığın incir yaprağı oluyor.

Bu yoldaşlar Bolşevik yöntemlerden Bolşevizmin saldırısının şiddetinden ürküyorlar. Oysa, giderek artan ideolojik-politik saldırının *olması gereken* şiddeti ve vuruş alanı da devrimci durumun olgunlaşma aşamasınca belirlenen nesnel bir gerekliliktir. Gerekenden azını yapmacık veya daha "yumuşak" yöntem kullanmak Menşevizmin leşinin açıkta koka koka, mikrop saça saça çürümesini getirecek. Usturuplu gömmezsek bu leş güzel bir dünyayı da beraberinde çürütüp götürecek.

Bu yoldaşların bir çoğu da, Leninizme inandıkları halde, Leninizmin tabanda güçlenmesini pasifçe seyrediyorlar, kavgaya karışacakları aşamayı saptamayı devrimci durumun daha olgunlaşmasına, Leninci hattın daha güçlenmesine bırakıyorlar.

Hayatın kendisi orta-sola fazla şans tanımıyor. Çünkü orta-sol devrimci durumun üst aşamalara yükselmesi sürecinde, Menşevizm-Bolşevizm ayrışması sürecinde ortaya çıkıyor. Ve üçüncü yollar kalıcı olmadığından kendisi ayrışıyor. Somut konuşalım. Örneğin Menşevikler Bolşevikleri tasfiye ediyor. Devrimci durum koşullarında bu devrimi silahsızlandırmaya özdeştir. Olağandan daha büyük bir suçtur. Bu olguya tavır belirlemek ve herkesi şu veya aksi yönde tavır almaya zorlamak, hayatın getirdiği bir zorunluluktur. Buna karşı kayıtsız kalmak düpedüz Menşeviklerin istediği doğrultuda apolitikleşmektir.

Diğer bir örnek Menşevikler Lenincileri fraksiyonculukla, hareketi bölmekle suçluyorlar. Fraksiyonculuk kavramının özünün Menşevikçe doldurulmasını kabullenip, suçlu psikolojisi içinde *İşçinin Sesi*'ni dağıtıp "fraksiyonculuk" mu yapacağız, yoksa Menşevik fraksiyonu yayınıyla, basınıyla teşhir mi edeceğiz? Lenincilere "serüvenci" dediklerinde "Valla billa değiliz" mi diyeceğiz, yoksa bilimsel çözümlemesiyle, "devrimci durumda reformizm serüvendir. Serüvenci sizsiniz" mi diyeceğiz? Daha bir çok.

Menşevikler, TİP'in platformunda eridikçe ideolojik olarak tehlikeleri göreceli bir şekilde azalıyor. Ülke çapında siyasal krize yaklaştıkça daha yakında duranlar *reel olarak* daha tehlikeli olacaklar. Bunları yaşayacağız. Ama henüz bugün bilimsel çözümlemeler ve devrimci namus temelinde yoldaşça iknadan başka bir yol yoktur. Bu yoldaşlar kafalarını elleri arasına alıp *kendi* vicdanlarıyla sessizce hesaplaşsınlar. Devrimci namuslarını *kendilerine* ispatlasınlar. Şöyle sorulara *kendileri* açık yanıt arasınlar: Bugünkü parti-içi bunalımın derinleşmesi iyi midir? Kötü müdür? Faşizm, parti yönetimindeki Menşevik fraksiyonla ideolojik-politik platformda eklektik bir biçimde yanyana durarak, etkileşim-tepkileşim itişim kakışım-tepişim-didişimden *hâlâ* birşeyler umarak mı yoksa partiyi çatır çatır Bolşevikleştirerek, Menşevizmi soyutlayarak mı önlenir? *İşçinin Sesi*, erken mi davrandı, geç bile mi kaldı?

Menşevizmle Bolşevizmin ağrılı, sancılı evrimci bir süreç içinde ayrışması devrimci durumun bugünkü hızıyla olgunlaştığı bir ortamda militanlara, devrimci yığınlara psikolojik bir yıkıntıdan, çürümeyi *yavaşlatmaktan* başka birşey vadetmiyor.

Menşeviğin perspektifi Türkiye halkının hangi düzeyde satılacağıdır. Amaç Menşeviği pazarlık masasından kalkmaya ikna mıdır, yoksa pazarlık masasını basıp darma duman etmek midir?

Pratik olarak *olanaksız* ama teorik olarak varsayalım: Bolşevik muhalefetin politik yenilgisi sol-sentrist yoldaşların acımasız tasfiyesinin de başlangıcı olacaktır. Bu Menşeviklerin kategorik rüyasıdır. Menşevikler, yani burjuvazi, soldaki ton farklılıklarına bugün bakıyormuş gibi görünüyorsa bu eli kolu her yere yetişmediği içindir. Yoksa bu yoldaşların Leninizme müsamaha gösterdiğinden değildir.

Leninizmin bayrağını hep birlikte yükseltelim!

Leninci birliğimizi yaşama geçirelim!

İlkeli savaşım

İd ol jik Savaşımımızın Anlamı

Fehmi Sarpkaya, İstanbul

Türkiye devrimci hareketi (teorik ve pratik olarak) şu günlerde ilgisini belli noktalarda topladı:

Bir yanda tekelci burjuvazinin bunalımı ve devrimci durum... Diğer yanda bu devrimci durumun sorunlarından ileri gelen ve yığılıp günümüze kadar gelen başka sorunları da içeren açık ideolojik-teorik savaşım... Hareketimizde ortaya çıkan farklı yanaşımlar, farklı taktikler... Menşevik ve Bolşevik çizgilerin ortaya çıkması ve netleşmesi... Şimdiye kadar harekete damgasını vuran oportünist ve Narodnik akımların, eşi görülmemiş bir ideoloijk-teorik çalışma ve savaşımla ilkesel olarak mahkum edilmesi ve pratik olarak da safdışı edilmesi sürecine girilmiş olması...

İşte içinde bulunduğumuz günleri karakterize eden belli başlı noktalar bunlardır.

Kısacası, bir yanda çevresini kuşatan Menşevik, oportünist, anarşist ve burjuva çemberini kırarak, cesur öncülüğünü ortaya koymuş olan *İşçinin Sesi*, diğer yanda ise, hareketimizin şu veya bu acil sorununu, türlü biçimlerde arka plana iten öbür akımlar...

Yukarıdaki tüm sorunlar, *İşçinin Sesi*'nin savaşımı başlatmasıyla yankı yapmıştır. Tabii ki *yeni* düşmanlar da kazanarak. Ama böylesi çetin bir yolda yürümek, onurlu bir iştir.

Devrimci harekete az çok ilgisi olan herkes *İşçinin Sesi*'nin bu öncü rolünü kabul etmelidir. Bunu böyle kabul etmeyenler en azından şu sorulara karşılık vermelidir:

— Tüm geçmişimiz boyunca, şu son dört aydakinin toplamı kadar, birincil öneme sahip konulara yer veren kitap, broşür ve onbeş günde bir çıkan kapsamlı bir gazete görülmüş müdür?

— Sorunlarımıza başka açılardan değil de Marksist-Leninist açıdan yaklaşan başka bir gurup, parti veya düşünce var mıdır? Lenin'i ağızlarına alanlar, soruna militan görevlerimiz açısından mı, yoksa boş gevezelik açısından mı yaklaşıyorlar? Hangileri sadece yorumlamayla yetiniyor, hangileri toplumu *değiştirmek* için çalışıyor?

Tüm bunlar, *İşçinin Sesi*'ni sadece ortacılardan değil, diğer akımlardan da ayıran ana ölçütlerdir.

Burjuva ideolojisi sadece kapitalizm tarihine dayanmaz; onun kökleri, tüm sömürü toplumlarını içine alan yüzyıllara dayanır. Bu bakımdan yığınlar üzerinde, kökü geçmişlere dayanan burjuva ideolojisinin etkileri sinmiştir. Bu anlamda da sürdürdüğümüz ideolojik savaşımın, bu burjuva etkilerini sarsıcı niteliği vardır.

Yeni ideolojimizi hızla yaymanın gereği burada ortaya çıkıyor.

Türkiye'de teori denince akla dudak bükmek gelir. Bunun nedenleri arasında Türkiye'nin ulusal-tarihi-ekonomik şekillenme sürecinden başka, şimdiye kadar özce aynı, biçimce farklı oportünizm türlerinin egemen olması, işçiler arasına liberal-burjuva görüşlerin sokulması vardır.

Lenin, bu duruma tıpatıp uyan 1900'lerin Rusyası için şöyle diyordu: "...tarih göstermiştir ki, sosyalist düşüncenin işçi sınıfının öncüsünden tecrit edilmesi Rusya'da her ülkede olduğundan daha geniş çapta olmuştur. Ve eğer bu durum devam ederse Rusya'daki devrimci hareket kısırlaşmaya mahkumdur" (Lenin, "Hareketimizin Acil Sorunları", *Ser Yayınları*, s.11).

Biz, Lenin'in yolunu tutuyoruz ve devrimci hareketimizi kısırlaştırmaya çalışanlara karşı savaş bayrağını açtığımızı duyuruyoruz.

Siyasi ajitasyonun kapsamı:

Günümüzde, komünistlerin görevi, tekelci devlete *karşı* olan *her* eylemi desteklemek, yani bütün kıvılcımları bir yatakta toplamaktır. Bu, siyasi ajitasyonumuzun kapsamı sorununu gündeme getiriyor. İşçi sınıfının ve devrimcilerin dikkatleri sadece greve veya 'saf' işçi hareketine çekilemez. Onlara *genel siyasi ilişkileri* kavratmak gerekir. Ajitasyonumuzun kapsamı, bu nedenle, ekonomik hareket ve ilişkilerin dışındaki alanları da içine almalıdır. İşçi sınıfı ancak bu şekilde siyasi savaşımı kavrayıp yerini alabilir. Bir köylü hareketi, bir öğrenci boykotu, bir öğretmen yürüyüşü, bir memur hareketi, hapishanelerdeki zulüm, jandarma-polis baskısı, sanata uygulanan sansüre karşı işçilerin yardımı istenir. İşçi sınıfının ufak bir belirtiye karşı tepki göstermesi onun siyasi ufkunu genişletmekle olur.

ODTÜ eylemi ve buna karşı takınılan tavır, bize çok şey öğretmelidir. Bu konuda tek Leninci tutumu *İşçinin Sesi* göstermiştir. Oportünistler, olayın siyasi yönünü görmediler veya göstermediler, ve olaya aynı zamanda, sadece "öğrenci olayı" olarak baktılar. Halbuki olay hem ortaya çıkış nedeni bakımından, hem de konan eylem bakımından geniş boyutlar taşıyordu.

İşçinin Sesi ve R. Yürükoğlu Yoldaş eylem karşısında Leninci tutumu sergilediler. Bu konuda özel bir sayı çıktı. R. Yürükoğlu Yoldaş bu sayıda yazdığı makaleyle Leninci sorumluluğu yerine getirdi (Bakınız: *İşçinin Sesi*, sayı: 103, "ODTÜ Eylemi Yeni Bir Dönemi Açmıştır"). Buradaki şu sözler anlamlı ve öğreticidir: "İşçiler, ileri demokratik halk devriminin önderisiniz. Türk milliyetçiliğinin ve onun pembe boyalı uzantılarının devrimci gençliğe karşı saldırısında onları koruyacaksınız".

İllegal ve legal yolların kullanılması

Bir işçi kentindeki örgütte çalışır-

ken bir ortacı 'yoldaş'la kentteki bir legal sosyalist partiden bahsediyorduk. Konu, bu partinin işçilerle olan ilişkisi ve örgütlenmesi idi. 'Yoldaş' bana, "ne de olsa onların açık partileri var, bu kadar örgütlü olmaları doğaldır" dedi. İşte bu ifade, Lenin' in illegal parti örgütlenmesi fikrini anlayamama ve yerine getirememenin bir ürünüydü. Benim aklıma, "peki, işçileri illegal bir partide örgütleyemez miyiz, böyle bir parti işçileri yönetemez mi?" sorusu geldi fakat sormadım, çünkü, ayrı görüşleri taşıdığımızı anlamıştım.

İşte partimizde egemen olan oportünist anlayış budur. Şimdiye kadar, genel demokratik-devrimci hareketi yönlendirecek örgütlerin yerine liberal burjuva siyasetinin pasif destekçi konumunda "örgütler" kurulmuştur. Ne temel Leninist eğitim yapılmış, ne de pratik bakımdan çelikleşmiş kadrolar yetişmiştir. Ortacılar şimdi, "bu konuda hatalarımız var", diyorlar. "Ama bir şartla: *İşçinin Sesi*'ni hesaba katmazsanız. Çünkü *İşçinin Sesi* kötü niyetlidir, işi gücü karalamaktır vb".

Böyle demekle kurtulamazsınız! Güçlü taktikler, güçlü örgütlerle gerçekleşebilir. Militanlar, örgütlerde, adeta siyasetle uğraşmaktan engellenmek için tutsak edilmiştir. Legal planda yapılabilecek bir yığın iş, illegal çalışmanın temeli yapılmıştır. (Legal yayınların dağıtım durumu, aidat, dernek muhasebesi vb) Faşist terör sokakta, okulda, fabrika önünde kol gezerken "savunma" komiteleri bile kurulmamıştır. Bu, neden ileri geliyordu? Leninci örgüt ve kadro yokluğundan!

Lenin, sağlam bir örgüt olmadan, "taktik planlar" ortaya koyup taktik değiştirenlere karşı şöyle diyor: "Bir savaş örgütünün kurulması ve politik ajitasyonun sürdürülmesi 'devrimci ruhun zayıflığı' ne kadar yaygın olursa olsun 'sakin ve barışçı' her koşulda ve her dönemde esastır. Ayrıca, esas olarak böyle dönemlerde ve böyle koşullarda, bu tür çalışmalar özellikle gereklidir. Çünkü patlama ve ayaklanma zamanlarında örgütün kurulması çok geç olacaktır. Parti, bir uyarıda eyleme geçebilmek için hazır durumda olmalıdır. 'Yirmi dört saat içinde taktikler değişsin!' Ancak taktikleri değiştirebilmek için de önce ortada taktik olması gerekir. Siyasi mücadeleyi bütün koşullarda ve her zaman yürütecek yetenekte güçlü bir örgüt olmadan, sağlam ilkelerle yolu aydınlanan ve kararlılıkla sürdürülen sistematik eylem planı diye bir sorun söz konusu olamaz. Böyle olunca da, taktik kelimesinin sadece adı değer taşır" (Lenin, "Nereden Başlamalı, *Odak Yayınları*, s.19).

Burada, örgüt sorununu *pratik* bir sorun olarak ortaya atmak, bazılarına, özellikle ortacılara anlamsız gelebilir. Ancak bizim burada kastettiğimiz "ileri devrimci teoriyle donanmış, kapitalist toplumun bütününe karşı mücadele eden siyasi bir örgüt" tür.

Şu anki sorunumuz, illegal devrimci örgüt (parti) ve açık siyasal savaşım, legal dernek ve sendikaların birer parti üssü olarak kullanılması sorunudur. Ama ortacıların yöntemi kapalı odalarda devrimcilere karşı entrikalar hazırlamaktır. Onların açık ideolojik-siyasal savaşım gibi bir sorunu yoktur. Çünkü "kadro"larının buna dayanacak bünyesi yoktur. Şimdi de şu yolu deniyorlar: *İşçinin Sesi* taraftarlarını kapalı odalara çekerek, "hani siz yığınlar önünde tartışmaktan korkmuyordunuz (kendilerini yığın temsilcisi yerine koyuyorlar) öyleyse bizimle açık açık konuşun" diyorlar. Bir kez ortacı yolu seçmiş olanlarla "yığınlar" arasında bir ilgi kurulamaz. Çünkü onlar yığınların devrimci çıkarlarını savunup, yığınları ileriye götürücü bir niteliğe sahip değildir. Onların bu "taktiğinin" amacı *İşçinin Sesi* yanlılarını tesbit edip, hiçbir şeyden habersiz kişilerle acele ilişkiye geçip *İşçinin Sesi* militanlarıyla ilişki kurmamalarını sağlamaktır. *İşçinin Sesi* defalarca belirtti. İdeolojik-teorik ve politik sorunların tartışılması, gizliliği bozmaz. Ama Menşevikler buna gelemez, çünkü görüşleri bizzat hayatla çelişmektedir.

Demokratik devrim, diktatörlük, gericilik ve liberal burjuvazi konusunda iki ayrı tutum:

Lenin, gericilik ve liberal burjuvazi karşısında, işçi sınıfının demokratik devrimi ve diktatörlüğü gerçekleştirmesi zorunluluğu üzerine Marks'ın 1848'de Neue Rheinische Zeitung'da yazdığı makaleleri ele alarak geliştirdi (Bkz: Lenin, "Diktatörlük Konusundaki Kaba Burjuva Görüşleri ile Marks'ın Görüşleri", *İki Taktik*, s.156). Kaba burjuva görüş açısından diktatörlük ve demokrasi kavramlarının birbirlerini dıştaladığını ve oysa her devrimin bir diktatörlüğü gerektirdiğini önce Marks, sonra Lenin savunmuş ve her ikisi de oportünistler tarafından suçlanmıştı.

1848 devriminde, etkin bir diktatörlüğü gerçekleştiremeyen, eski kalıntı ve kurumları hemen ezip yok edemeyen, kendisini anayasal düşlerle oyalayan, bu arada gerici partinin bürokrasi ve ordu içinde durumunu güçlendirmesine, hatta açık savaşıma geçmesine neden olmasından dolayı Alman Camhausen'i suçlar Marks. Lenin buradan, Marks'ın devrim ve açık bir iç savaş döneminde "anayasal düşler"le oyalandıkları için burjuva demokratları yerdiği sonucunu çıkarır. Marks, aynı makalesinde şöyle der: "...Frankfurt Meclisi, ...kendisini okul ödevi düzeyinde parlamentoculukla oyalıyordu. Diyelim ki, bu çok bilmiş Meclis, derin düşüncelerden sonra, olabilecek en iyi gündemi ve en iyi anayasayı hazırlamış olsun, ama eğer Alman hükümetleri bu arada süngüyü gündeme getirmişse, olabilecek bu en iyi gündemin ve bu en iyi anayasanın yararı ne?" (agy, s.158). Lenin, buradan da, ulusların yaşamında belli başlı sorunların ancak kuvvet yoluyla çözümlenebileceği sonucuna varıyor ve iç savaşı, "süngü"yü gündeme getirenlerin ilk olarak, gerici sınıflar olduğunu da ekliyor. "Ve böyle bir durum ortaya çıktığına göre, ...ayaklanma kaçınılmaz ve ivedi hale gelmiş olduğuna göre, anayasal düşler... burjuvazinin devrime yüz çevirmesi olgusunu gizlemenin bir örtüsü haline gelir. Bu durumda gerçek devrimci sınıfın öne sürmek zorunda olduğu slogan, işte bu diktatörlük sloganıdır" (agy, s.159).

Tüm bu sorunlar, Türkiye'de gündeme gelmiş ve *gelmesi muhtemel* sorunlardır. Bir yanda anayasal düşlerle oyalanan, iğrenç parlamenter hesaplar yüzünden faşist parti için "yasal" bir savaşıma bile giremeyen liberal burjuvazi, diğer yanda ise açık savaşıma çoktan geçmiş olan gerici partiler, "süngü"nün ucunu sürekli açık tutan hükümetler... Türkiye'de durum budur. Ya bu duruma karşı tutum? İki ayrı tutum vardır: Biri liberal burjuva yanılgılar peşinden gidiyor, yığınları bu yanılgıya karşı uyarmıyor. Liberal burjuvaziyle ittifaka girmek için aşk mektupları yazmıştır, çünkü. Bu yüzden demokratik devrim ve diktatörlük yolundan yüz çevirmiştir. Diğeri ise küçük-burjuva-Kadet yanılgılara karşı, devrimci sınıfı uyarıyor, halkın silâhlandırılması ve ayaklanmanın zorunluluğuna değiniyor. İşte biri Menşevik, diğeri Leninci olan iki tutum bunlardır.

(Yeni bir örnek daha: Ortacılar, *İşçinin Sesi*'nin ileri demokratik halk devriminde devletin parçalanma sürecine girilmesi görüşüne karşı ateş püskürmekte ve gerçek niyetlerini ortaya koymaktadırlar.)

Kendiliğindencilik ve komünist politika:

İşçinin Sesi, Toplu Sözleşmelerde devrimci tutuma büyük önem verdi. *Her* sorunda olduğu gibi, bu sorunda da Leninist görüşleri ortaya serdi. Lenin, ekonomistlerle polemiğinde, ekonomik, ücretsel, sendikal alanlarda kendilerinin yaptıkları çalışmaların — teraziye konsa — ekonomistlerin yaptıkları çalışmalardan daha ağır basacağını söylüyordu. Bizde de aynı durum! Hiçbir oportünist toplu sözleşmeler üzerinde, *İşçinin Sesi* kadar hem genişliğine, hem derinliğine durmamıştır.

Özellikle ortacılar, *İşçinin Sesi*' nin bu tutumuna şaşırıp kaldılar! Şu imajı yaratmaya çalıştılar: "Nasıl olur! Bu kadar 'sol' lâfazan bir görüş, nasıl olur da böyle ücretler vs. üzerinde durur. İşte görüyor musunuz? Bunlar hem 'sol' gevezelik yapıyorlar, hem de ekonomizme saplanıyorlar" (*Savaş Yolu*, sayı:22).

Biz de onlara şunu söylüyoruz: "Siz mezarlıktan geçerken, korkunuzu gizlemek için ıslık çalıyorsunuz. Ama boşuna! Korkunuz devam edecek! Sizi her yönden kuşatacağız!"

Toplu Sözleşmeler örneğinde de görüldüğü gibi, komünist politika sorunun siyasi yönünü ortaya koymuş, ücret isteyen bir işçinin tekelci devletle karşı karşıya geldiğini göstermiştir. Sendikalist, kendiliğindenci, ekonomist görüş ise hem doğru bir ücret politikası yapamamış, hem de sorunu siyasi yönden aydınlatamamıştır.

Siyasi gazete

Çok zor koşullardan geçtik. Silahsız kavgaya çıktık. Bu sıcak savaş içinde bir öncü, örgütleyici gazete bekledik. *Atılım*, yetersiz kaldı. Taktik, ideolojik yönümüzü belirlemedi. Siyasi ajitasyon konularına ilgisiz kaldı. Ele aldığı konular kısaca geçiştirilen, doyum sağlamayan "açıklamalar"dı.

Ama şimdi seslenebileceğimiz ve aynı zamanda yol gösterici, örgütleyici bir organımız var. Bu organ *İşçinin Sesi*'dir. *İşçinin Sesi* bir kürsü haline geldi. Herkes devrimci özünü, deneyimini, ruhunu burada yansıtıyor. Kapısı açık, savaşım alanı da açık.

Şu Leninist ilkeyi biliriz ki devrimci hareket, propaganda, ajitasyon, örgütlenme ve eylemden oluşur. Yani Leninist ideoloji öncülüğünde mevcut koşullar irdelenir, çözümlenir. Bu, yığınlara ajitasyon biçiminde iletilir, örgütlenme gerçekleşir ve bu temellere uygun eylemler yapılır.

Atılım'ın böyle bir yöntemi olmamıştır. (Diğerleri de öyle!) Çünkü bir bütün olarak Leninci ideolojiden yoksun kalmıştır. Böyle olunca da attığı tohumlar cılız kalmıştır, büyüyememiştir.

Leninist siyasi gazetenin, hareketin birliğini sağlamada, yerel örgüt ve eylemleri birleştirmede, dağınıklığı gidermede büyük önemi vardır. "Güçlerimizi ortak bir gazete çıkarmak için birleştirirsek, bu çalışma sadece yetenekli propagandistleri değil, aynı zamanda, kesin mücadele için slogan atarak, mücadelenin yöntemini ele alacak olan en yetenekli örgütleyicileri, en üstün siyasi parti liderlerini eğitecek ve ortaya çıkaracaktır" (Lenin, "Nereden Başlamalı", *Odak Yayınları*, s.26).

İdeolojik birlik ve bölünmeler:

Türkiye'de yaklaşık on yıldır "birlik" çağrıları, çalışmaları yapılır. Ve buna paralel olarak bölünmeler devam eder. Ama hiç kimse şu soruya karşılık aramaz: Acaba bu kadar bölünmenin temelinde Marksizm-Leninizmin devrimci özünün kavranamaması, uygulanamaması yatmıyor mu? Öyleyse varolan oportünist akımların "birleşmesi" genel bunalımı devam ettirmeyecek midir? Evet! Zaten Türkiye'de eskiden beri süregelen parçalanmalar, devrimci teoriyi özümseyip *uygulayacak* tipte bir görüş ve örgütün doğamamasından da ileri geliyor. Eğer Türkiye'de Leninist akımların dağınık olması sorunu varsa, bunların birleşmesi saray oyunlarıyla, nazlanmalarla değil, ciddi ve oldukça çabuk olacaktır. Önümüzdeki perspektif açıktır: Leninist programatik, taktiksel, örgütsel ilkelerde *birleşmek*.

İşin bir diğer yönü, sınıf savaşımı keskinleştikçe, Bolşevik hat netleştikçe buna karşı oluşturulacak birlik ve bloklardır. TSİP'le ortacıların "eylem birliği"ni alalım. Seçimlerde TSİP'e oy verildi. Ne oldu? TSİP Meclise girse ne olacaktı? Devrimci harekete uygun ajitasyonu sürdürebilecek miydi? Hayır! Bu "eylem birliği" TÖB-DER'e ve diğer alanlara yansıyacağa benziyor: Daha dün, karşı cephede yer alanlar, kolkola oldukları dostlarına karşı şimdi Birlik Dayanışmayla birleşiyorlar. Nerede ilke?

(Bu, daha geniş ele alınması ve önümüzdeki günlerde netleşecek olan bir sorundur.) Şu noktaya da dikkati çekelim ki, bu "birlik" aynı zamanda, pratik olarak, *İşçinin Sesi*'ne karşı bir "birliğe" dönüşeceğe benziyor. Zaten *İşçinin Sesi*'ne karşı "asgari müşterek"lerde bir "anlaşmazlıkları" da yoktur. Burada bize düşen görev, ilkeli yaklaşım ve oportünizme karşı ideolojik savaşımı sürdürmektir.

Büyük Ekim Devrimi Londra'da kutlandı

Büyük Ekim sosyalist Devrimi'nin 62. yıldönümü Londra'da kutlandı. 9 ekim günü İngiltere Yeni Komünist Partisi'nin düzenlediği kutlama toplantısına İngiltere Türkiyeli ilericiler Birliği (İTİB) yığınsal olarak katıldı. Toplantının hazırlık çalışmalarına aktif katılan İTİB militanları, aynı zamanda güvenlik görevlilerinin çoğunluğunu oluşturuyordu.

Toplantıya ilerici örgütlerden gelen mesajların okunmasıyla başlandı. Daha sonra Yeni Komünist Partisi'nin merkez organı *New Worker* (Yeni İşçi) gazetesinin editörü gecenin konuşmacılarını sundu. Panelde Yeni Komünist Partisi Genel Sekreteri, Zimbabwe Yurtsever Cephesi'nden bir temsilci, Demokratik Vietnam Cumhuriyeti elçiliği birinci sekreteri, Etyopya Büyükelçisi ve İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği'nden bir temsilci yer alıyordu.

New Worker'ın editörü, konuşmasında, Andrei Kirilenko'nun Büyük Ekim Devrimi'nin 62. yıldönümü için yayınlanan SBKP MK mesajından bölümler okudu. Sovyetler Birliği'nin Lenin'ci barış siyasetinin, emperyalizme boyun eğmek anlamına gelmediğini söyledi. Mesaj, sosyalizmin dünyada emperyalizmin karşısında her geçen yıl daha da güç kazandığını, emperyalizmin zayıf halkalarının, Mozambik, Etyopya, Afganistan, Nikaragua'da olduğu gibi hızla koptuğunu anlatıyordu.

Gecenin ilk konuşması İTİB temsilcisinindi. İTİB temsilcisi sık sık alkışlarla kesilen konuşmasına Büyük Ekim Devrimi'nin insanlık tarihinde yeni bir çağ, kapitalizmden, sosyalizme geçiş çağı açtığını vurgulayarak başladı. "Rus proletaryası Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'ni, çelik disiplinli Bolşevik Partisi ve dünya emekçilerinin yüce önderi Lenin'in önderliğinde gerçekleştirdi. İşçi ve köylü devletini, proletarya diktatörlüğünü kurdu. Büyük Ekim Devrimi, dünya işçi sınıfının bayrağı, proletarya enternasyonalizmi ilkelerinin ışığında olgunlaştı. Yürükoğlu Yoldaş'ın belirttiği gibi, 'proletarya enternasyonalizmini komünistler kendi kafalarında, teorilerinde yaratmadılar. Kapitalizm yarattı, yaşam verdi. ... Proletarya enternasyonalizmi aynen işçi sınıfının kendisi gibi kapitalizmin ürünüdür.

'...Proleter enternasyonalizmi ilkeleri en yüksek yansımasını Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelere, yani yaşayan, gerçek sosyalizme tutumda bulur. Yaşayan sosyalizm 'kapitalizme karşı uluslararası çapta utkunun anlatımıdır'. Bu nedenle, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelere karşı tutum proleter entemasyonalizminin *ana ölçütüdür*".

İTİB temsilcisi, Ekim Devrimi'nin utkusuyla, Rusya'nın, dünya devrimci merkezi olarak konumunun daha yüksek boyutlara ulaştığını söyledi. Sovyetler Birliği'nin, kapitalist ülkeler işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketleri için bir güç kaynağı olduğunu, yol gösterdiğini anlattı.

"Sovyet devleti dünyayı faşizm belasından kurtardı. Büyük Anayurt Savaşı'nda SBKP'nin Leninci önderliği altında Sovyet halkı faşizmi ezdi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya devrimci süreci yeni bir aşamaya girdi. Ulusal kurtuluş hareketleri hız kazandı. Emperyalist sistem ağır yaralar aldı.

"Ekim Devrimi'nin etkisiyle ilk uyanan ülkelerden biri de Türkiye idi. Halkımız, bu devrimin doğrudan etkisi altında ve genç Sovyet devletinin destek ve yardımıyla, Anadolu'da emperyalizme karşı bir ulusal kurtuluş savaşı verdi. Türkiye Komünist Partisi bu savaş sırasında 1920'de kuruldu. Ancak işçi sınıfı zayıf olduğundan, burjuvazi, hegemonyasını kurdu. Ulusal kurtuluş, toplumsal kurtuluş tamamlanmadı. Hegemonyasını kuran burjuvazi, bu arada Kürt halkının ulusal özlemlerini de barbarca yıktı" dedi.

İTİB temsilcisi, konuşmasının bundan sonraki bölümünde 1950'lerden sonra Türkiye'de kapitalizmin hızla geliştiğini, bugün Türkiye'de devlet tekelci kapitalizminin geliştiğini söyledi. Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının sömürüsünü anlattı. "1968'lerden bu yana Türkiye'de devrimci durum yaşanıyor. Bugün Türkiye, emperyalizmin zayıf halkalarındandır" dedi.

Türkiye'de işçi sınıfının savaşının geldiği düzeyi anlatan konuşmacı, "Türkiye için orta yollar geçicidir. İki yol vardır: Ya halkımızın aşırı sömürüsünü güvence altına alan faşizm, ya da sorunların halkın devrimci enerjisini seferber ederek çözecek olan ileri demokratik halk devrimi".

İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin ve gerici basının 'Türkiye' de Amerikan emperyalistleri ve NATO çemberlerinin desteğiyle yürüttükleri anti-Sovyet, anti-komünist kampanyasının başarılı olamayacağını söyleyen konuşmacı, "Türkiye komünistleri, Bolşevik ruhla ve Büyük Ekim Devrimi'nin ilkelerine şaşmaz bağlılıkla utkuya yürüyecekler. Büyük Ekim'in 62. yıldönümünü işte bu anlayışla kutluyoruz" dedi.

Coşkunca alkışlanan İTİB temsilcisi, "Yaşasın Leninizm, yaşasın proletarya enternasyonalizmi, yaşasın dünya devrimci merkezi Sovyetler Birliği, yaşasın Büyük Ekim Sosyalist Devrimi!" belgileriyle sözlerini bitirdi.

İTİB temsilcisinden sonra, Etyopya elçisine söz verildi. Etyopya elçisi, konuşmasında, Marksizm-Leninizmin yığınları nasıl sardığını, devrimin coşkusunu anlattı. Etyopya devriminin gelişimini ve bunda sosyalist ülkelerin, Küba ve Sovyetler Birliği'nin somut yardımlarının önemini vurguladı.

Zimbabwe Yurtsever Cephesi temsilcisi, konuşmasına Büyük Ekim Devrimi'nin ulusal kurtuluş savaşları üzerindeki etkisini belirterek başladı. Yurtsever cephe liderlerinin Londra'da Britanya ve Rodezya hükümetinin temsilcileriyle yaptığı görüşmelerden kısaca söz etti. "Ama sosyalizmin kurulmasının Londra'da diplomatik görüşmelerle gerçekleşmeyeceğini iyi biliyoruz. Şili deneyimi, kapitalist üst yapı kırılıp parçalanmadan sosyalist devletin kurulamayacağını gösterdi" demesi alkışlara yol açtı.

Sosyalist Vietnam Cumhuriyeti elçiliği birinci sekreterini tüm salon ayakta alkışladı. Konusmacı, Ekim Devrimi'nden başka "tarihte hiçbir olay insanlığın geleceği üzerine bu denli büyük etkide bulunmamıştır" diye söz etti. "Sovyetler Birliği, emperyalizme ve gerici güçlerin saldırganlığına karşı, dünya halklarının koruyucusudur" dedi. Konuşmasını "yaşasın proletarya enternasyonalizmi" belgisiyle bitirdi. Tüm salon "Yaşasın Vietnam" belgileriyle bunu yanıtladı.

Son konuşmayı, Yeni Komünist Partisi Genel Sekreteri Eric Trevett yaptı. Emperyalist ülkelerin işçi sınıfının giderek kötüleşen yaşam koşullarına karşıt olarak, sosyalist ülkelerin gelişmelerinden örnekler verdi. Konuşmasını şu sözlerle bitirdi: "Sovyetler Birliği'nin gerçek dostları olarak, Büyük Ekim Devrimi'ni kutluyoruz. Sovyet halkına, dünya işçi sınıfına ve kurtuluş savaşı veren ülkelere kutlu olsun.

'Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

"Yaşasın Sovyetler Birliği

Toplantı coşkuyla söylenen Enternasyonal ile sona erdi.

Çocuklar Çiçeği Devrimin

Bu şiir, devrim kavgasında çiçeği burnunda düşenlere adanmıştır.

1.
Çocuklar devrimin çiçeğidir
Bıyığı terlemeden, onaltısında
Yaşamın çeyreğinde, kavganın ortasında
Anasından başka sevmeden bir kadını
Halkını ve silahını severek
Kurtuluşun türküsünü söyleyerek
Çiçeğe koşan arılar gibi
Doludizgin sürerek atlarını
Ölümün büyük okyanuslarından geçerek
Dağ başlarında tutuşturan devrim ateşini
Çocuklar çiçeğidir devrimin.

Çiçeğidir çocuklar devrimin
O yabanıl otlar arasından
Emerek kendi özsuyunu
Ve gizli bir kahırla besleyip öfkesini
Gelişip serpilen
Ve meyva çağında ansızın
Dalından koparılmış vakitsiz bir gül gibi
Saygıyla kucaklayan toprağı
Çiçeğidir devrimin çocuklar

2.
Devrimin çocuklar çiçeğidir
Halkımın yiğit ve namuslu sesinde
Onurlu, cesur ve atak
Belli ki şakağında pıhtılaşan kan
Kavganın bahçesinde açan bir güldür
Ve göğsünde bir demet karanfil
Hain bir kurşunun açtığı yara
Devrimin çiçeğidir çocuklar.

Biliyoruz ki adımız gibi kesin
Yerde kalmayacak bu kanlar
Boşuna ölmüyor savaşanlar
Doğrulup dizlerimizin üstüne birgün
Hapislerden, zindanlardan, prangalardan
Tünellerden, mangallardan, barikatlardan
Tuzaklardan, çemberlerden, ablukalardan
Çıkacağız devrimin şafağına.

3.
Uzak geçmişlerden yakın geleceklere
Dörtnala koşturup atlarını
Umudu, sevgiyi, türküyü harmanlayıp
Taşarak dağlardan, ovalardan
Köylerden, kentlerden, kasabalardan
Caddelerden, sokaklardan, alanlardan
Okullardan, işliklerden, fabrikalardan
Grevlerden, işgallerden, boykotlardan
Dövizlerden, afişlerden, pankartlardan
Halkımın üstüne dal devrilen toprağa
Bir gelincik tarlasında bayraklaşan ölümü aşan

çocuklar çiçeğimiz arımız
çocuklar peteğimiz balımız
çocuklar kanadımız kolumuz
Ölüm denizlerinden de geçse yolumuz
Yeniden ne verecek binlerce dalımız
Devrimin çiçeği çocuklarımız.

Nisan 1972, Ankara
A. Karadeniz